

Jõhvi tuleb Eesti vingeim gümnaasium

Kui ERM-i raha üle jäi, haarasid idavirulased härjal sarvist. Alutaguse gümnaasium ehitatakse täiesti teistsugune kui senised koolimajad – pigem meenutab see ülikooli. lk 2-3

Vanemuise teater puhus „Oneginile” uue elu sisse

Dmitri Bertman taastas koos Läänemere maade lauljatega teatrigeenius Stanislavski 1922. aasta tõlgenduse Tšaikovski kuulsast ooperist. lk 14

Tasuta ja legaalne muusika otse netist

Täna öösel sai Eesti muusika- sõpradele kättesaadavaks Spotify, mille valikus on üle 20 miljoni pala popist klassikani. lk 6

16.04

Rakvere
SEAVÄLISFILEE
kamaraga

2⁹⁹ /kg
Tavahind 6,99

Üks mure vähem!

PRISMA

Eesti Päevaleht

HIND EESTIS 1,15 EURO | VÄLISMAAL 2,10 EURO | NR 74 | TEISIPÄEV, 16. APRILL 2013

ajaleht.epl.ee

20
FORUM CINEMAS

AASTAT JUST NAGU FILMIS

TULE TÄHISTA SÜNNIPÄEVA KOOS MEIEGA

LIITU KINOKLUBIGA

APRILLIS
JA SAAD
-20%

KÕIGILT KINOPILETITELT*

TERVE AASTA

* Kinoklubi soodustused ei kehti eriuutustele

SÜNNIPÄEVAHINNAD

2D=2€
3D=3€

SUL ON SÜNNIPÄEV 16 APRILL?
TULE SEL PÄEVAL
KINNO TASUTA

15-19 APRILL

*Erihinnad kehtivad 19. aprillil kinos Coca-Cola Plazas
kuni kell 18:00, kinodes Astris ja Ekraanis kuni kell 17:00

COCA-COLA PLAZA | KOSMOS | EKRAAN | ASTRI
www.forumcinemas.ee/synnipaev

JUHTKIRI

Välispoliitikas kõik müügiks

On vale panna Ukraina ja Eesti ning Ukraina ja EL-i vaheliste suhete tulevikku ühele kaardile, ühele daamile,” arvas peaminister Andrus Ansip, viidates vangis istuvalle Ukraina ekspeaministrile Julia Tõmošenkole. Sellele lisandus veel hulk kriitikat Tõmošenko aadressil, kelle ajal Eesti ettevõtjad Ukrainas kannatada said.

Alles 2011. aasta oktoobris teatas välisministeerium sootuks midagi muud. „Välisminister Urmas Paet avaldas kahetsust, et senine kohtuprotsess Ukraina endise peaministri Julia Tõmošenko üle lõppes süüdimõistva ja pikaajalist vanglakaristust ettenägeva otsusega.” Lisandus jutt, et sellised sammud võivad kahjustada Ukraina ja Euroopa Liidu koostööd. Euroopa Liit oleme ju meie. Seesama Euroopa Liit on seniajani arvanud, et Tõmošenko kohtuprotsess oli poliitiliselt motiveeritud. Tõlgendades: see polekski saanud teisiti lõppeda.

Aga ajad muutuvad ja samuti Eesti ametliku välispoliitika seisukohad. Oranži revolutsiooni reetmine osutus lühikeses perspektiivis tulusaks. Justkui täiesti juhusliku kokkusattumusena sai Viru Keemia Grupp õiguse teha Ukrainas põlevkiviüuringuid.

Üks ohtlik asi ilmnas siiski. Mis siis, kui liitlased Eesti kunagi mingite üuringute pärast maha kannavad? Mis siis, kui näiteks Saksamaa tulevane liidukantsler teataks,

et mingi kunagise Dorpati keemiku, jäätisemüüja ja hilisema peaministri isiklik tühine mure ei takista näiteks Berliini–Moskva suurepärasest läbisaamisest, ammugi Euroopa Liidu ühishuve?

Ärgu saadagu valesti aru: Eesti ja Ukraina suhtlevad ja jäävadki

suhtlema. Meil pole mingit mõistlikku võimalust oma lähipiirkonna suurriiki kuidagi isoleerida ja ignoreerida. Eesti huvides on, et Ukraina ei triiviks Euroopa Liidust liiga kaugele, sest see tähendaks selle riigi järjest suuremat Venemaa mõjusfääri minekut.

Kuid praktiline koostöö ja sümboltähendusega ütlemlised on erinevad asjad. Üks asi on kulutada kogu kohtumine Tõmošenko teemale, teine asi minna niimoodi probleemi pisendama. Ukraina kohtusüsteem on kallutatud, selles on probleem. Ja nüüd juba Eesti häälekal heakskiidul. Paratamatult võib tekkida mulje, et Eesti peaministril oli vaja oma erakonna sponsoritele muljet avaldada ja ärihuvide edendamise nimel teenet osutada. Paraku võivad need ärihuvideki miraažiks jääda, sest Ukrainas ei suju miski niisama lihtsalt. Raha ei tule ja au on ka läinud. Seega ei maksa välispoliitikas kõige müüki panekuga kiirustada – mine tea, millele sulle makstakse. ●

REPLIIK

Laste vaesusest ei räägi

Terve eelmise nädala püüdsime kokku kutsuda vestlusringi laste vaesuse teemal. Kutsutud olid sotsiaalminister Taavi Rõivas, Tallinna abilinnapea Merike Martinson ja vabakonna esindaja – kolm tasandit, kel oleks võimalik koostöös kokku leppides midagi ära teha. Kui kaks osapoolt olid kohe nõus, siis sotsiaalminister mitte. Oma äraütlevas meilis kirjutas minister, et laste jaoks ei olevat olukord halvenenud. Tõesti? Ega siis vist jah mingit probleemi ei ole, kui kodanikuühiskonnaga ega kohalike omavalitsustega mitte suhelda, koostöö asemel opositsiooni kiruda ning silmad ja kõrvid kinni pigistada. Minister, teadmatus vastutusest ei vabasta. ● **Kadri Ibrus**

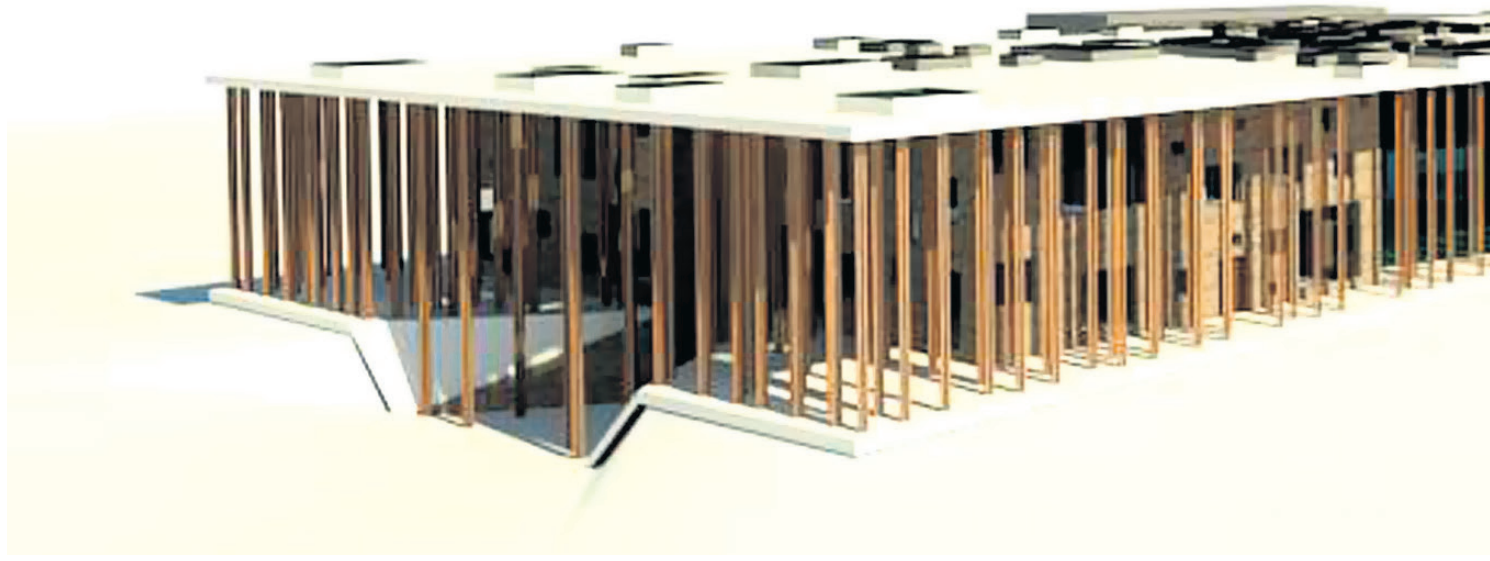
Lk 10 Liisa Pakosta: miks prantslannadel on rohkem lapsi?

Lk 11: Rein Ruutsoo: Rahvarinne oli impeeriumi lammutamise seeme

REOVETT LASTI MERRE TORU PURUNEMISE TÕTTU

Laupäeval purunes Paljassaa-re reoveepuhastusjaamas toru, mistõttu oldi sunnitud puhastamata reovett merre suunama. Tallinna Vee kommunikatsioonijuhi Mariliis Mia Toppi sõnul teh-

ti seda, et vältida jaama täieliku seiskumist. Topp täpsustas, et reovett ei pumbatud randa, vaid kolme kilomeetri kaugusele ning viimati juhtus selline õnnetus 20 aastat tagasi. **Delfi**

Jõhvi näitab uue koolimajaga teistele tulevikuks suuna kätte

Reedel sai Jõhvi vald EAS-ilt positiivse vastuse eurorahataotlusele, et ehitada uus gümnaasium. Sellist kooli, kus on suur avatud ruum, mis ühendab erinevaid nii-öelda instituute, Eestisse siiani ehitatud ei ole.

Lauri Tankler
lauri.tankler@epl.ee

Kuus pisikest kahekorruselist klassimajakest, igaühel oma valdkond ja roll, nagu ülikooli instituutidel. Kõik need omakorda ühendatud ühtse katuse alla, suure lugemissaali ja söögisaaliga – eht teisisõnu sellise pinnaga, kus õpilased saavad lihtsalt olla. Selline hakkab tõenäoliselt välja nägema Eesti üks kõige vingem kool, Jõhvi rajatav Alutaguse gümnaasium, mis reedel sai Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse (EAS) positiivse rahastamisotsuse.

See, et Ida-Virumaa keskosas jääb alles üks või kaks gümnaasiumi, oli juba varem teada. Maakonnas tehti juba paar aastat tagasi uuring, mis näitas, et Kohtla-Järve ja Ahtme–Jõhvi piirkonnas on umbkaudu tuhat gümnaasiumiõpilast.

Seega kodutöö oli tehtud. Kui aga mullu kukkus Eesti Rahva Muuseumi euroraha taotlus läbi ning valitsus teatas 23,7 miljoni euro suunamisest gümnaasiumiehitusse, oli vaja kiiresti tegutseda.

Juba varem Jõhvi valda ja

mistama. Haridusministeeriumiga löödi käed riigigümnaasiumi loomiseks (loe: projekti omaosaluse tasumiseks) ning taotlus saadeti tee.

Tulemuseks oli koolimaja eskiis, millesarnaseid ehitatakse tänapäeval juba tegelikult igal pool Euroopas. Arhitekt Priit Pent on kõva eeltöö ära teinud ja varem käinud vaatamas uusi koole Soomes, Rootsis ja Hollandis; samuti osalenud mitmesugustel haridusvaldkonna kujundus- ja sisekujunduskonverentsidel.

Tulevik on kohal

„Ega ta ei ole nullist sündinud,” selgitas Jõhvi vallavanem Tauno Võhmar, kelle sõnul on ka Eestis paberil sellised projektid olemas, üks näiteks nimega „21. sajandi kool”.

„Meil on tahtmine teha parimat ja seetõttu noppisimegi kõige paremad näited välja, mitte ainult siit Eestist, vaid ka Euroopast,” ütles ta. Vallavanema sõnul läheb ehitus esialgsel hinnangul maksma kuus miljonit eurot.

„Enam ei räägita tulevikukoolist, tulevik on kohal,” ütles üks eskiisi autoritest Priit Pent. „See on suund, kuhu maailmas liigutakse – formaalse õppimise kõrval on sama oluline, et lapsed õpiksid ise. Ja et ei tasu väga segada lapsi õppimise juures, kui neil on selle vastu huvi.”

Lihtsustatult võib selle vahe teha nii: praegused gümnaasiumimajad, mis on enamasti Nõukogude ajal või varemgi ehitatud, lähtuvad koridoriklass-tüüpi lahendusest. Jõhvi uus kool, nagu ka mitmed selletaolised teistes riikides, annavad rohkem võimalusi õpilasele.

Sarnaseid koolihooneid ehitatakse tänapäeval tegelikult igal pool Euroopas.

TOOMAS MEOLA ON JÄLLE PEDOFILIASÜÜDISTUSEGA KOHTU ALL

Prokuratuur saatis pedofiilia eest vangis istunud ja enne tähtaega vabastatud kunagise tuntud ajakirjaniku ja reklaamiäri-mehe Toomas Meola (varasema nimega Toomas H. Liiv) uute

seksuaalkuritegude eest kohtusse. Teda süüdistatakse lasteporno omamises, sellega äritsemises ja ühe alla 14-aastase poisi korduvalt oma sugukire erineval viisil rahuldamisega kaasami-

ses. Meola peeti kinni juba mulgu 30. oktoobril ning prokuröri taotlusel ja kohtu loal ta vahistati. Süüdimõistmise korral ähvardab Meolat kuni viieaastane vangistus. **ERR**

HARIDUSLÕHE

Euroopa Liidu 30–34-aastaste elanike seas on kõrgharidusega meeste ja naiste osakaalu vahe suurim Eestis, kus on kõrgharidus tervelt 50,4% naistel ja vaid 28,1% meestel. **ERR**

Täna digilehes

- Kuidas ääremaadele elu sisese puhuda?
- Rootsi panustab Euroopa mehitamata lennukisse.

Kool tulevastele üliõpilastele

Alutaguse gümnaasiumi maja on piltlikult jaotatud kuueks väikseks kahekorruseliseks hooneks, mida ühendab ühine aatrium.

1. korruse plaan

Meedia ja meelelahutus

Läbi kahe korruse ulatuv aula või *blackbox*. Kui esimesel korrusel on video- ja muusikaklass, siis teisele jääb arvutiklass ja arvutite hoidla. (Arvutid ei seisa enam kogu aeg ühe laua peal.)

Teadusained

Kaks korrust suuremate ja väiksemate õpperuumide jaoks. Mõlema korruse suuremaid ruume peaks saama laborina kasutada. Lisaks veel ruumid rühmatöö ja õppejõudude jaoks.

Juhtimine

Kabinetid direktorile, õppealajuhataja(te)le, sotsiaalpedagoogile ja kantseleile üldiselt. Siia tuleb ka õpetajate tuba.

Söögisaal ja lugemissaal

Kokku pea 800 ruutmeetri suurune pind, kus õpilased saavad ühel pool süüa, niisama hängida või teisel pool lugeda ja õppida. Läbi kahe korruse kõrguv aatrium, mis ühendab kõiki väikseid instituudikesi.

Reaalteadused

Nii nagu sotsiaalteaduste majakese puhul, on ka siin paar klassiruumi ning nende kõrval veel väiksemad pinnad rühmatöö jaoks.

Keeleõpe

Kahe korruse peale kokku kuus keele- ja kultuuriklassi, lisaks pinnad õppejõududele ja ühisruum

- Administratsioon
- Klassiruum
- Liikumistee/koridor
- Tugikeskus
- Üldruum
- Söögisaal/köök

Sotsiaalteadused

Alumisel korrusel kaks suuremat klassiruumi, üleval veel üks. Kuid sellele lisanduvad eraldi rühmatööklassid, mis on pinnalt väiksemad.

Eskiisprojekt: Priit Hamer ja Priit Pent, Ühinenud Arhitektid OÜ

tel aega veeta klassiruumist väljas, ühises ruumis.

Kõikide ruumide puhul on Pent sõnul oluline, et need peavad olema paindlikud ja mitmeti kasutatavad. „Esiteks teeb see ruumi huvitavamaks, inimesed suhtuvad sellesse loovamalt ja teiseks on see ka majanduslikult kasulik, sest puudub kasutu pind, mis lihtsalt seisaks,” rääkis ta. „Kool peab olema pidevalt avatud. Miks käivad noored Viru keskses hängimas? Sest seal kogu aeg toimub midagi. Ja kui kool oleks samasugune ja seal kogu aeg midagi toimuks, siis nad hängiksid koolis.” Ning pärast väikest pausi lisas ta: „Ja see oleks palju mõistlikum, kui nad koolis hängiksid.”

Küsimusele, kas see on kõige vingem kool, mis Eestisse ehitatakse, vastas Pent tagasihoidlikult, et loodab tulevikus näha sellest kindlasti vinget. „Sellist ei ole Eestis tehtud,” ütles ta. „Jah, välismaal olen selliseid näinud, ise-

Omaette hariduslinnak

Jõhvi vallavanemal Tauno Võhmaril on suured plaanid. „Gümnaasium on uue tõusu esimene pääsuke,” nendib ta. „Hoone paiknemine praeguse kooli kõrval annab võimaluse rajada kompaktne hariduslinnak, kus on üksteise kõrval laste- tead, põhikool, gümnaasium, kunstikool, spordikool. See annab meile võimaluse kunagi ehitada sinna veel linnastadion. Kolmesaja meetri kaugusel on kontserdimaja, kus on ka muusikakool.” Kõik kokku peaks moodustama ühtse linnaruumi, kus laps saab kõik oma tegemised ühes piirkonnas turvaliselt korraldada.

Jõhvis käib praegu tõsine ehitustöö – valgustatakse parki, ehitatakse promenaadi, plaanitakse ühendust Ahtmega.

gi veel radikaalsemaid lähene- misi. See on ikkagi esimene gümnaasium, mis mõtleb sellele, et gümnaasiumiõpilane on tulevane ülikooliõpilane.”

Vaja häid õpetajaid

Pent on näinud oma arhitektipilguga, kuidas hariduses kulutatakse raha ülepea- kaela, nagu tema hinnangul juhtus Nõo reaalgümnaasiumiga („Tehtigi sinna selline kamber- tüüpi-kool. See on väärrika aja- looga hea kool ja siis visatakse sinna Tartu vangla hoone kõrvale”) ja peab investeerin- gut Eesti koolidesse ajalooli- seks võimaluseks.

Nüüd on vaja gümnaasi- mihoone veel sisustada. Mit- te ainult arvutite, muusikariis- tade ja raamatutega, vaid ka inimeste ja õppesuundadega. Võhmar loodab, et uus direk- tor suudab ka meelitada Jõhvi tööle häid õpetajaid. ●

Aktionäride korralise üldkoosoleku kokkukutsumise teade

Aktiaseltsi Harju KEK (reg. nr. 10029482, asukoht Keila. Paldiski mnt.21) aktsionäride korraline üldkoosolek toimub 09. mail 2013.a. kell 12.00 Keila Kultuurikeskuse saalis, Keilas, Keskväljak 12.

Üldkoosolekust osavõtjate registreerimine algab 09. mail 2013.a. kell 11.00.

Aktiaseltsi Harju KEK majandusaasta aruande ja audiitori järeldusotsusega on võimalik tutvuda alates 29. aprillist 2013.a. aktiaseltsi asukohas Keilas, Paldiski mnt. 21, III korrusel kell 09.00-15.00 (Info telefonil 6 747 500).

Päevakord:

1. ASi Harju KEK 2012.a. majandusaasta aruande kinnitamine.
2. Kasumi jaotamise ettepaneku kinnitamine.

Nõukogu ettepanekud:

Kinnitada majandusaasta aruanne ja kasumijaotuse ettepanek.

AS Harju KEK aktsionäride korralisest üldkoosolekust on õigus osa võtta isikutel, kes on registreeritud AS Harju KEK aktsiaraamatus seisuga 02. mai 2013.a. Registreerimiseks palume kaasa võtta pildiga isikut tõendav dokument, aktsionäri esindajal kirjalik volikiri või esindusõigust tõendavad dokumendid.

AS Harju KEK nõukogu ja juhatus

Kapo peadirektor Raivo Aeg ütles siseminister Vaherile ei

Ken-Marti Vaher on taas probleemi ees – kapo juht Raivo Aeg teiseks ametiajaks ei kandideeri.

Kärt Anvelt
kart.anvelt@epl.ee

Möödunud reedel, kaitsepolitsei aastapäeval, teatas kapo peadirektor Raivo Aeg oma alluvatele, et siseminister tegi talle küll ettepaneku jätkata ameti eesotsas ka järgmisel viiel aastal, kuid ta tänas ministrit ning keeldus pakkumisest.

Seega pole täitunud siseminister Ken-Marti Vaheri avalikusele antud lubadus, et kapo

kasuks. Saan öelda, et läbirääkimised käivad, kuid seetõttu ei ole täna ka võimalik konkreetse nimega välja tulla.”

Tegelikult võinuks küll eeldada, et siseminister ei jäta nii olulise ameti juhi otsinguid viimasele hetkele. Seda enam, et juba viis aastat tagasi oli teada, et praeguse peadirektori ametiaeg saab läbi selle aasta juunis.

Võimalikud kandidaadid

Varem on kapo võimalikest uutest juhtidest rääkides viidatud peadirektori asetäitjate Eerik Heldna, Aleksander Tootsi ja Arnold Sinisalu nimedele, hea kandidaat oleks ka mullu siseministeeriumi kantsleri kohalt lahkunud Tarmo Türkson, kes on varem aastaid juhtinud teabeametit. Paraku lahkus Türkson ministeeriumist just Vaheri tõttu.

Laiem pilt asutuse edasistest arengusuundadest on ka siseministeeriumis aastaid julgeolekupoliitikat juhtinud kantsleril Erkki Koortil, kuid temagi suhted ministriga on pigem jahedad.

Igal juhul pole Vaheril kaua aega mõtlemiseks, sest 16. juuni, mil uus kapo juht peab ametis olema, on peagi käes. ○

Võiks eeldada, et minister ei jäta nii olulise ameti juhi otsinguid viimasele hetkele.

uue peadirektori küsimus saab lahenduse märtsi jooksul.

Kas Vaheril on uus kandidaat olemas, eile ei selgunudki. Siseministeeriumist saabus küsimusele Vaheri lakooniline kirjalik vastus: „Võimalike nimedega spekulimine ei tule kindlasti Eesti sisejulgeoleku võtmeasutusele ja julgeoleku tagamisele kuidagi

Eelmisel reedel, kapo aastapäeval, teatas Aeg kolleegidele oma otsusest asutuse juhina mitte jätkata.

Foto: Tanel Meos

KOMMENTAAR

Kalle Laanet,

riigikogu liige,
endine siseminister

Esiteks olen väga kurb, et Raivo Aeg otsustas mitte jätkata. Ta on olnud väga tubli kapo peadirektor. Teiseks on siseminister Ken-Marti Vaheril nüüd tõsine väljakutse leida uus tubli peadirektori kandidaat. Sest kindlasti on Aegi lahkumiseni jäänud kaks kuud ühtepidi pikk ja teistpidi lühike aeg. Ministril ongi kaks tõsist väljakutset – olla ajaraamis ja leida hea kandidaat.

Profiili poolelt peaks see olema inimene, kellel on head juhiomadused, oskused ja teadmised. Ta peab olema töötanud sisejulgeoleku valdkonnas, et aru saada mis seal toimub. Ja kolmandaks peab tal olema laiem pilt sellest, millised ohud ja võimalikud riskid on meid ootamas väljaspool Eestit ja Euroopa Liitu.

Eesti on tublisti koolitanud oma sisejulgeoleku spetsialiste ja ma usun, et kindlasti on selline inimene olemas.

Aeg: tööväsimumust ei tekkinud, aga ideid ja energiat uueks ametiajaks ei jätku

Intervjuu

Kärt Anvelt
vanemtoimetaja

Juunis ametist lahkuv kapo peadirektor ütleb intervjuus, et langetas sellise otsuse, sest ei tahtnud langeda rutiini.

●●**Kas otsus mitte vastu võtta ettepanekut asuda ka teiseks ametiajaks kapo peadirektori ülesandega alles reedel, mil oma töötajatele sellest teatasite?** Otsus oli varem valmis, siis kui ministriga üldse aruteluks läks. See polnud niivõrd keeldumine. Ma teavitasin teda enda jaoks valmis mõeldud otsusest.

Kolleegidele teatamise ajastasin aga meelega kaitsepolitsei aastapäevaks, mil koosviibimisel oli väga suur osa meie töötajatest üle kogu Eesti. Tahtsin kõigepealt ikkagi neile, mitte avalikkusele selle sõnumi edastada ning neid silmast silma tänada.

●●**Miks te ütlesite ei?**

Olen viimased kaheksa aastat olnud peadirektor koos kapo

ja varasema politsei ajaga. See on päris paras aeg. Järgnevad viis aastat peavad olema täis ideid ja energiat. Eeskätt just ideid, kas ja mida ma tahaksin saavutada selle järgmise viie aastaga. Tööväsimumust mul ei tekkinud, aga olen seda meelt, et ei saa laskuda rutiini – et asi läheb oma hooga edasi nii kaua, kui seda hoogu on. Organisatsiooni areng ja visioonid peavad ikkagi väga selgelt silmapiiril olema. Vaatasin ausalt enesesse ja leidsin, et võib-olla mul päris järgmiseks viieks aastaks neid ikkagi pole. Sellepärast ma selle otsuse ka tegin.

●●**Kui rääkis inimestega, kes on kapos töötanud kõigi kolme peadirektori ajal, ütlesid nad, et Aeg on olnud parim peadirektor, ning seda otsust oli neil reedel väga kurb kuulda. Kas te ei tunne, et vedasite neid ehk mõneti alt?**

Seda on hea kuulda, kuid alivedamisest saanuks me rääkida siis, kui oleksin lahkunud poole ametiaja pealt või kui oleksin lahkunud näiteks teise ametiaja poole pealt.

Enda arvates tegin ma oma ametiaja jooksul täie pingega tööd ja nagu ma ütlesin – seda

pinget ja energiat peab jätkuma ka järgmiseks viieks aastaks. Ma polnud aga päris kindel, kas mul piisab või ei piisa neid ideid, kuidas organisatsiooni arenguga edasi minna nii, et see oleks endale ja organisatsioonile rahuldav ning ka poliitiliselt igati aktsepteeritud ja heakskiidetud.

●●**Viitate poliitikale. Võin ma sellest välja lugeda, et poliitikud hakkasid ehk liialt palju kapo töös surkima ning teil sai neist kõrini?**

„Mina poliitikutele mingeid etteheiteid ei tee. See oleks riigiametnikuna kohatu.”

Mina poliitikutele mingeid etteheiteid ei tee. Esiteks oleks see riigiametnikuna kohatu. Riigiasjad ongi poliitikute otsustada ja see, kuidas meie nende otsustega end tunneme, on sisemine asi.

Aga see, et riigis käib poliitiline diskussioon ühel või teisel teemal – näiteks kuidas käib kodanike põhiõiguste kaitse ja kas ühe või teise julgeoleku- või ka korrakaitseasu-

tuse poolt võib olla liiga tugevat riivet –, on aja- ja asjakohane ning poliitikud peavadki selliseid debatte pidama (Aeg viitab kriminaalmenetlusseadustiku arutelule, kus soovitakse jälitustegevust piirata – K. A.).

●●**Teie peadirektori aega jääd kolm kõmulist protsessi: kahe riigireeturi Herman Simmi ja Aleksei Dresseni tabamine ning ka korduva altkäemaksu võtmise eest vangi läinud kapo endise töötaja Indrek Põdra juhtum.**

Kui palju need protsessid teid emotsionaalselt läbi põletasid? Viidates just sellele, et pidite näiteks Dressenile tema tabamise eel ja jälgimise ajal pikki kuid head nägu tegema, samal ajal teades, et ta on riigireetur?

Kindlasti pole see emotsionaalselt meeldiv, aga sellised situatsioonid tuleb enda jaoks väga ratsionaalselt läbi mõelda. Ka see tuleb enda jaoks väga selgelt läbi mõelda, kuidas seda rolli välja kanda.

Loomulikult on juba selline teadmine emotsionaalselt rusuv. Aga kõigis neis juhtu-

mites on olnud teatud mõttes ka positiivne pool – lõpuks see olukord ikkagi lõppeb ja asi muutub puhtamaks, läbi paistvamaks.

Vahel tulebki tegeleda väga tõsise ja valusa sisekaemusega, sest veel hullem on minu arvates see, kui sul on mingisugused kahtlused ja aimdused ning sa ei reageeri neile, arvates, et ehk lähevad need mööda. Sellised asjad ei lähe mitte kunagi mööda.

●●**Mida edasi teete? Läheteegi pensionile?**

Ma ei usu, et ma koju päris ahju peale lähen. Millegi edasi tegemiseks on vanust ja tervist küll. Midagi kindlat ei oska ma täna aga paika panna, sest arusaadavatel põhjustel pole ülearu palju võimalusi olnud kellegagi läbirääkimiste pidamiseks või maa kuulamiseks – avalikuks sai mu otsus alles reedel.

●●**Kas teie järeltulija on sama hea juht kui teie?**

Seda tuleb küsida siseministri käest, kelle väga selge voli ja pädevus on leida järeltulija. Selline, kes on sobilik ka valitsuskooleskoostajale. Sest kapo juhi nimetab ametisse ikkagi vabariigi valitsus. ○

Ligi lubab Eesti Energia jupphaaval üle vaadata

Rahandusminister Jürgen Ligi, kelle haldusalasse valitsus märtsi lõpus Eesti Energia majandusministeeriumist tõstis, ei ole veel riigifirma omaniku esindaja ehk aktsionäride üldkoosoleku funktsiooni üle võtnud, kuid kavatseb seda peagi teha. „Igal juhul tuleb Eesti Energia probleemideks jupitada ja ka sellega tegelda. Üksikute projektide, liitmise-lahutamise põhjendatus või mittepõhjendatus tuleb kõik üle vaadata,” sõnas ta.

Ettevõtte igapäevategevust Ligi sõnul ministeeriumide vahetus ei mõjuta. „Igapäevategevusse ei tohi üldkoosolek sekkuda. Ülesanne on ikkagi strateegiline hindamine, energiapolitika ja konkurentsipoliitika, mida me peame Eesti Energia kaudu ellu viima.”

Küsimusele, kas Eesti Energia välisprojektid on riskid või pigem põlevkivi valdkonna oskusteabe eelise ära kasutamine, vastas Ligi: „Oskusteave on suuresti riigi oma, mis räägib äri pidurdamisele vastu. Kui meil õnnestuks müüa oskusteavet rahvusvaheliselt, siis peame seda õigeks majandusstruktuuri küsimuseks. Sealt tulevad ka suurimad teenistused kodanikele ja riigile.” Ühtlasi nentis ta, et ei tohi võtta riigile liigseid riske ja lämmatada teiste ettevõtete võimalusi. „Õnneks paar erafirmat tegelevad täpselt sama valdkonnaga. Selles mõttes pole põlevkivi valdkonna oskusteave ka monopolne. Aga ma arvan, et selle oskusteabe pealt raha teenida pole häbiasi, vaid võiks pigem olla esmärk,” ütles ta.

○ Harry Tuul

Peaministri „ühe daami” jutt kukkus halvasti välja

Ukrainas visiidil viibinud peaminister Andrus Ansipi kommentaar, et „ühe daami” ehk Julia Tõmošenko poliitvangistuse küsimus ei tohiks takistada Ukraina ja Euroopa Liidu suhete arengut, on tekitanud negatiivset vastukaja.

Riigikogu väliskomisjoni esimees Marko Mihkelson (IRL) pidas avaldust läbimõtlema, mis ei aita kaasa peamisele eesmärgile, demokraatliku Ukraina Euroopasse loomisele. Europarlamendi saadik Indrek Tarand sõnas, et öeldu oli kurbnaljakas, ja avaldas lootust, et välisminister Urmas Paet oma ametkonna tõhusal kaasabil selle eba-meeldiva olukorra ära klaarib.

Valitsuse kommunikatsioonibüroo teatel rõhutas Ansip visiidil ka Eesti seisukohta, et Ukraina peaks hoiduma poliitiliste motiividega kohtukaasutest. ○ Epp-Mare Kukemelk

Odavaima apteegi ja ravimi leidmine on õnnemäng

Tervisetoodete ja toidulisandite hinnad võivad apteegitsi mitme euro võrra erineda.

Riin Aljas
riin.aljas@epl.ee

Hiljuti pöördus Eesti Päevalehe poole Kalamaja pensionär, kelles tekitas nõrdimust Tallinna linnavalitsuse jaanuaris alanud suuremahuline teavituskampaania, mis utsitas pensionäre oste tegema just Euroapteegis. Nimelt saavad Tallinna pensionärid Euroapteegi apteekides rohelise kaardiga 10% soodustust kõigilt ostudelt, välja arvatud retseptiravimitelt.

Vanaproua arvutuste kohaselt on aga isegi soodustuse korral tunduvalt odavam osta tervisetooted mujalt. Näiteks tõi ta Bio-Glucosamine FORTE tabletid: kui selle hinnaks on Euroapteegis koos soodustusega 13,80 eurot, siis Kalamaja apteegis 11,80. Sarnase hinnavõrdluse tõi ta veel silmatilkade Augen Plusi kohta, vastavalt 14,80 ja 9,80. „Isegi soodustusega maksan rohtude

eest Euroapteegis mitu eurot rohkem, kolme toote peale on see juba suur summa. See ei ole ju soodus,” kurtis ta ja tõstas küsimuse: miks suunab linn pensionäre kallimasse apteeki?

Ehkki proua arvutused olid õiged, ei saa tervisetoodete ja toidulisandite (käsi- ja retseptiravimite hinnad on fikseeritud) hindu võrrelnult kuidagi öelda, et Euroapteegis hinnad muude kettidega võrreldes kõrgemad oleksid.

Oleneb kampaaniast

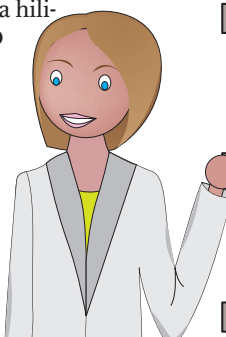
Selgus, et kuigi näiteks Apteek1 ketti kuulvas Kalamaja apteegis võib silmatilkade hind olla tõepoolest paar eurot odavam kui näiteks Vabaduse platsi Euroapteegis, on asi pigem sooduskampaanias või selles, et apteek asub Kalamajas, sest näiteks Apteek1 keti Kadrioru või Viru platsi apteegis on hind sama kui Euroapteegis.

Mis aga kõige olulisem, kui arvutada nelja suurema keti – Euroapteegi, Südamapteegi, Apotheka ja Apteek1 – toodete keskmine hind, arvestades kõiki keti kaupluseid, kettide vahelisi erinevusi ei ilmnenud – Euroapteegi hin-

nad on enam-vähem võrdsed teistega.

Kust aga odavaimat salvi või vitamiini saada? Raske öelda. Kuigi hinnavõrdlus näitas madalamaid hindu Põhja-Tallinnas, võivad sooduskampaaniad selle seaduspära uppi lüüa, mistõttu odavaima ravimi leidmine on õnnemäng. Hinnade võrdlemisel on abi veebilehtedest ravimiinfo.ee ja apteegiinfo.ee, kus saab hindu võrrelda, ent ka sinna võivad õiged hinnad jõuda hili-

nemisega. ●

Südamapteek	Apotheka	Apteek1	Euroapteek*
4,58	6,15	4,96	6,07
4,63	5	5,17	
Apoviti C-vitamiini närimistabletid 200 mg			
7,8	9,6	8,1	9,6
7,8	8,4	9,3	
Möllerli kalamaksaõli 250 ml			
21,43	25,5	17,05	17,05
21,43	23,08	22,26	
Litozin forte kapslid 750 mg n120			
12,1	17	15,16	17,5
14,58	15,72	15,72	
Glükosamiin forte tabletid 500 mg/400 mg n80			
7,95	11,5	8,05	12,55
9,34	11,28	10,06	
Redasini tabletid n60			
12,18	15,6	13,59	16,17
10,1	14,1	14,1	
Augenplusi kapslid n30			
4,38	5,05	4,65	5,4
4,38	4,72	5,2	
Sensiviti silmatilgad kuivadele väsinud silmadele 10 ml			

Odavam apteek tuleb ise üles leida

Ehkki toote keskmine hind (arvestades kõigi kaupluste omi) apteegikettide lõikes suu-
rest ei erine, võivad ühe apteegiketi poodide hinnad erineda mitme euro võrra.

■ Odavam hind ■ Kallim hind EURODES

*hinnad enam-vähem samad kõigis poodides

Allikas: ravimiinfo.ee; graafika: Maret Müür

Hindade võrdlemisel on veidi abi veebilehtedest ravimiinfo.ee ja apteegiinfo.ee.

KASU

Linn aitas käivet kasvatada

Euroapteegi juhi Eno Juuli ja ka apteekrite hinnangul on soodus-kampaania Euroapteekide käivet veidi kasvatanud ning pensionäride kliente juurde toonud.

Kasulik on see olnud ka linnale. Kuna soodustusest tulenevad kulud kannab apteek ise, sai linn poliitilise võidu ja lisakasutust rohelisele kaardile peaaegu tasuta. Tõsi, peaaegu tasuta, sest teavituskampaania Tallinna TV-s ning isikustatud trükireklaam pensionäridele jäi linna kanda.

Ent just seetõttu oli kampaania kasulik ka apteegile, kuna sisuliselt saadi tasuta reklaam. Siin võib peituda ka põhjus, miks Euroapteek teeb soodustust just Tallinna pensionäridele, mitte üle kogu Eesti. Sellest hoolimata oli Juuli sõnul kampaania kasuks otsustamisel oluline argument rohelise kaardi uudsus, mis suurendaks klientide huvi soodustuse vastu.

Spetsialistid soovivad, meistrid eelistavad.

Sanitaar- ja keskkonnatehnika

Tööriistad ja ehitusseadmed

Elektri- ja nõrkvoolusüsteemid

FEB
An **ahlsell** company

Boiler Regent 80V

- vertikaalne paigaldus
- võimsus: 1200W

80 liitrit
€ 86.-
tavahind 107.-

Boiler Regent 100V

- vertikaalne paigaldus
- võimsus: 1200W

100 liitrit
€ 92.-
tavahind 116.-

Boiler Regent 10K

- vertikaalne paigaldus pörandale
- võimsus: 1200W

10 liitrit
€ 55.-
tavahind 69.-

Boiler Regent 10S

- vertikaalne paigaldus seinale
- võimsus: 1200W

10 liitrit
€ 55.-
tavahind 69.-

***Garantii elektri osale 2 aastat**

Vesi liikuma ja soojaks

Marina - Itaalias toodetud kvaliteetpumpad

Lisaks laiale tootevalikule ja üle 20 aastasele müügikogemusele on meil laos täisvalik Marina pumpade varuosi ning pakume meilt ostetud pumpadele täishooldust.

Puurkaevupump

Marina SVM90

- paigaldussügavus: 20m
- läbimõõt: 4"
- Q max: 35l/min
- H max: 56m
- võimsus: 900W

€ 140.-
tavahind 175.-

Ujukiga tühjenduspump

Marina TSN200S/HL

- Q max: 60l/min
- H max: 5m, võimsus: 200W

€ 39.-
tavahind 49.-

Veeautomaat

Marina CAM40/22

- imemissügavus: 8m
- Q max: 60l/min
- H max: 42m, võimsus: 800W

€ 119.-
tavahind 149.-

Kampaania kestab aprilli lõpuni.

www.feb.ee / e-post: feb@feb.ee / telefon: 654 8500

TALLINN: Forelli 4 / Peterburi tee 44 / Paldiski mnt 247A (hulgiladu) TARTU: Ringtee 61B NARVA: Puškini 5 RAKVERE: Vase 1 / Narva 23F VILJANDI: Puidu 17 PÄRNU: Lina 22

Spotify avas Eestis tasuta legaalse muusikateenuse

Ligi 20 miljoni muusikapalaga Spotify teenib raha reklaamidelt ja tasulistelt tellimustelt.

Hans Lõugas
hans.lougas@epl.ee

Maailma muusikatööstuse tõusle aidanud ja fänne rõõmustanud muusikateenus Spotify avas eile öösel ukse ka Eesti kuulajatele. „Me toome täiesti tasuta seadusliku muusika striimimise teenuse rohkem kui 20 miljoni looga Eestisse. Pole vaja midagi osta, vaja on ainult meie programm alla laadida ja kuulama hakata,” ütles Spotify PR-direktor Tom Noble Eesti Päevalehele.

Spotify toimimise põhimõte on *streaming* ehk voogedastus, mis tähendab, et muusika laaditakse üle interneti ühenduse. Kui panna Spotify 20 miljoni muusikapala seast huvipakkuv lugu mängima, sikutatakse see taustal märkamatu internetist. Nii ei pea muusikat ise enne kuulamist alla laadima ja lisaks ei mahutaks ühegi arvuti kõvaketas kogu Spotify muusikakogu, kuhu lisandub iga päev 20 000 uut pala.

Seejuures on kogu teenus tasuta, muusika eest tuleb „maksta” reklaamide kuulamisega. „Iga tunni kohta, kui inimene tasuta teenusega muusikat kuulab, kõlab umbes kolm minutit reklaame. Selle reklaami rahast maksamegi artistidele,” ütles Noble. Teenuse ärimudel on ka tasulised pakettid. 3,49 euro eest kuus saab kuulata kogu muusikat arvutis ilma reklaamideta. 6,99 eurot kuus maksab täisteenus, millega saab muusikapaladele ligi ka näiteks mobiiltelefonist ja lisaks võib lugusid ka endale alla laadida, et neid kuulata lennukis või mujal, kus pole internetiühendus.

Iga tunni kohta, mis muusikat kuulatakse, kõlab kolm minutit reklaami.

Mullu detsembris jõudis Eestisse esimene muusika voogedastuse teenus Rdio, mille muusikakogu on väiksem, kuid samuti miljonites – 18 miljonit pala. Spotify uudsus seisneb aga selles, et see ei nõua erinevalt Rdio-st Eesti kuulajalt rahalist kuutasu, sest reklaamidega on võimalik kogu maailma muusikat tasuta kuulata. Oma peamiseks konkurendiks ei pea Spotify Tom Noble'i sõnul teisi selliseid teenuseid, vaid hoopis piraatlust. „IFPI (muusikatööstust koondav liit – H. L.) andmed näitavad, et riikides nagu

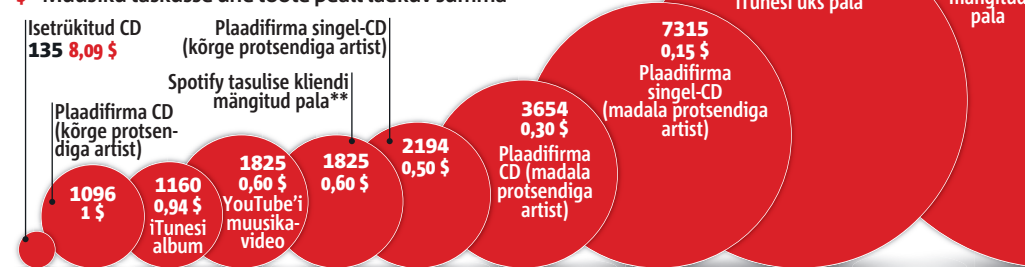

Raul Saaremets peab voogedastusega muusikakuulamist väga heaks ideeks, kuid õige muusika tuleb tema hinnangul ikka vinüülilt. Foto: Martin Dremiljuga

Muusiku jaoks on kõige kasulikum ise plaate toota

Kuigi Spotify võib tunduda revolutsioonilisena, millega saab tasuta muusikat kuulata ja muusik saab raha, ei teeni teenusega siiski palju.

Mitu toodet on vaja müüa, et teeniks Eesti keskmise palga*
\$ - Muusiku taskusse ühe toote pealt laekuv summa

*2011. a brutokuupalk 839 €, **Spotify maksab 5000–7000 dollarit miljoni tasulise kliendi kuulamise eest
Allikad: New York Times, The Cynical Musician, informationisbeautiful.net; graafika: Maret Müür

Rootsi ja Norra, kus Spotify on saanud väga populaarseks, on muusikapiraatlus märkimisväärselt vähenenud. Muidugi ei saa piraatlusest lahti vaid ühe teenusega, aga piraatlus on hakanud vähenema,” ütles Noble. Teise efektina on Spotify leviku järel hakanud kasvama kogu muusikatööstus, mis on kümme aastat kahanenud.

Tulek võttis kaua aega

Kui Spotify on avastanud legaalse, mugava ja lõppkuulaja jaoks tasuta meetodi muusika pakkumiseks, siis miks nende laienemine ometi nii kaua aega võtab? See on teenuse kriitikute peamine

küsimus (vt ka kommentaari). Spotify direktori sõnul ei jõua nad lihtsalt piisavalt kiiresti muusikatööstuse osapooltega lepinguid sõlmida. Uude riiki laienemiseks peab esmalt sõlmima selle piirkonna kohta lepingu suure plaadifirmadega, siis tuleb teha lepingud autorite õiguste esindajatega (Eestis EAU ehk Eesti autorite ühing) ja see kõik võtab aega.

EAU tegevdirektor Kalev Rattus ei tahtnud kommenteerida Spotify mõju autoritasudele Eestis, kuna artikli kirjutamise ajal polnud teenus veel Eestis käivitunud. „Ootame selle alguse ära,” ütles Rattus. Küll aga kinnitas ta, et kui Spotify muusikat esitada ava-

likult, nt kohvikus või restoranis, siis kehtivad sellele autoritasude kohta samad reeglid nagu muust allikast mängitud muusikale. „Meie kohalt vahet

Kuulamist on igale maitsele, kogus on ka suur valik klassikalist muusikat.

pole: laulgu ja mängigu inime- ne ise, lasku Spotifyst või raadiost, reeglid on samad,” rääkis Rattus.

Spotify 20 miljoni looga muusikakogu pakub kuulamist igale maitsele, mitte

Näitaks Spotify keskmi sõrme

Raul Saaremets

muusik ja DJ

Minu esimene reaktsioon Spotify suhtes on: mida p**** nad siia nii hilja tulevad? See on sama nagu iTunesiga, sest meil on juba terve generatsioon muusikavargaid üles kasvatatud. Nii et sellepärast, et nad nii hilja siia tulid, näitaks ma neile küll keskmi sõrme.

Aga teenus ise on super. Ma ise olen kasutanud Rdio, aga on ka teisigi, nt Deezer. Nende erinevus on mu jaoks põhiliselt selles, kui mugav mingit programmi kasutada on. Muusika striimimise idee on super.

Kui ma sain Rdioga sina peale, siis ma olin kindel, et ma ei osta enam ühtegi CD-d. Miks mulle seda vaja on, kui ma saan muusikat digitaalselt striimida? Veel vähem meeldib mulle mp3, sest milleks ometi on mul vaja arvuti mingit rämpsü täis laadida. Ma ostan vinüülplaate, ega ta ilmaasjata pole kõige kauem vastu pidanud muusika formaat. Vinüüli ostes austad sa ka kujundust ja helikvaliteeti, see on ideaalne muusika tarbimise formaat. Aga digitaalselt on parim striimimine, sest koju ehk arvutisse ei teki mõttetuid faile.

Kuidas Spotify mind Rdio-st üle meelitaks? Nad peaksid selleks natuke vaeva nägema, kuigi ma tean, et mõnel teenusel on vähem muusikavalikut kui teisel. Rdio ja ka teised töötavad ikkagi nagu klassikalised narkodiilerid: kõigepealt antakse tasuta ja siis sunnitakse maksma. Ma olen juba pool aastat saanud Rdio-t tasuta kasutada. Kui nüüd tasuta ligipääs kinni pannakse ja küsitakse raha, siis ma mõtlen ilmselt „okei, eks ma maksan ära selle viis või kümme eurot”. Põhimõtteliselt ma väga pooldan striimimist. Maailmas on rämpsü vähem.

Jäägrikriis pannakse kaante vahele

Jäägripeakik Asso Kommer

Teleajakirjanik Imre Kaas

kaardistab raamatus

kurikuulsate jäägritega

seotud mustad teod.

Anna-Liisa Villmann
anna-liisa.villmann@epl.ee

Autori sõnul on tegemist põhjaliku ülevaatega 20 aasta tagusest Pullapää kriisist, eelnenud poliitilistest vaidlustest ja kaitsejõudude ülesehitamisest.

„Ma olen teinud 30 tollase poliitiku, jäägri, politseiurija ja prokuröri põhjaliku intervjuu, kuidas jäägrikompanii sündis, kuidas inimesed sinna sattusid ning milline oli riiklik poliitika,” selgitas Kaas.

Jäägritega seotud kriminaalasju on mitu. „Politsei huvi tekkis 1992. aasta sügisel Läänemaal Laulasmaa spaa juures toimunud tulevahetuses, kus jäägrid katust pakusid ning kaitseid üht baari vene keelt kõnelevate kurjategijate eest. Suur rõhk ongi jäägritega seotud pahategudel, millest seni meedias väga kirjutatud pole,” ütles Kaas.

Sõna saab ka Pikaro

Kirjastuse Pegasus üllitatavas raamatus saavad sõna nii Koit Pikaro, tollased kaitsejõudude juhid Ants Laaneots ja Johannes Kert, ministrid Lagle Parek ja Hain Rebas, poliitikud Har-do Aasmäe, Jüri Toomepuu ja Peeter Lorents kui ka jäägrid Asso Kommer ja Margus Järve.

26. novembril 1993 tulevahetuses jäägrite juhi Asso Kommeriga haavata saanud ekskomissar Koit Pikaro ei soovitud 20 aasta taguseid sündmusi väljaspool raamatut taasellustada.

„Hinges on siiani sügav viha kaabaklikult käitunud inimeste vastu,” märkis Pikaro. ●

Täna Delfis:
Kuidas läheb Eestil Anna-Maria Galojani väljanägemine?

Fotod: Ilmar Saabas, Eero Vabamägi

Lume alt välja sulanud prügi „kaunistab” metsaaluseid ja linnatänavaid

Nii tühermaadel ja teeäärsetes metsatukkades kui ka linnatänavatel ilmub kevadiste soojakraadide mõjul sulava lume alt välja palju prahti. Eesti Päevalehe fotograafide objektiivide ette jäi Tallinna-äärse asula risustatud metsaalune, kuhu oli peale hunni-

kutes vedelevate plastpudelite ja pakendite koguni mitmete kottide kaupa prügi visatud. Ka pealinna südames avanes kole vaatepilt, kus poolsulanud lumekihist turritasid välja suitsukonid ja muu väiksem praht. Tallinna abilinnapea Arvo Sarapuu sõnul on see, et keva-

del vedelevad maas suitsukonid, hunnikud ja plastpudelid ning tühermaadel lendavad tuules kilekotid ja kuskil metsatukas lebab mõni rehvi, iga-aastane vaatepilt. „Tühermaade probleem on õhus aastaid, kuna see on reformimata riigimaa. Linnaosad on väga hädas, et

neid puhtana hoida,” märkis Sarapuu. Laupäeval algab pealinnas heakorraldus, mis avatakse talgutega Lasnamäel. „Tühermaad üksi ei ole prügised, aga need on seekord fookuses. Sel nädalal ja veel jõuab möeldal, mis kodukandis tegemist

omanik peab ise vastutama ja tegelikult võtavad jäätmeajamad nii vanametalli, mööblit kui ka rehve tasuta vastu,” lisas Sarapuu. Üle-eestilise „Teeme ära” talgupäevani 4. mail on kolm nädalat ja veel jõuab möeldal, mis kodukandis tegemist

vajaks. „Praegu on paras aeg teha silmad lahti, kus oleks vaja prügi koristada, ning kutsuda inimesi kaasa. Teistmoodi ei saagi Eestimaal midagi muuta, kui me ise ära ei tee ja käsi külge ei löö,” märkis talgupäeva eestvedaja Erkki Peetsalu. Anna-Liisa Villmann

Baltika Group
FASHION SINCE 1928

AS BALTIKA AKTSIONÄRIDE KORRALISE ÜLDKOOSOLEKU KOKKUKUTSUMISE TEADE

Aktsiaselts BALTIKA, registrikood 10144415, asukohaga Veerenni 24, Tallinn, kutsub kokku aktsionäre korralise üldkoosoleku 10. mail 2013. a algusega kell 10.00 Baltika Kvartali Moelaval, aadressil Veerenni 24, Tallinn. Üldkoosolekust osavõtjate registreerimine algab samas kell 9.30.

Üldkoosolekul osalemiseks palume esitada:

- füüsilisest isikust aktsionäri isikut tõendav dokument, esindajal lisaks ka volikiri;
- juriidilisest isikust aktsionäri esindajal väljavõte vastavast registrist, kus isik on registreeritud, seadusjärgsel esindajal isikut tõendav dokument, volituse alusel esindajal lisaks eeltoodule ka volikiri.

Aktsionär võib enne üldkoosoleku toimumist teavitada AS-i Baltika esindaja määramisest või esindajale antud volituse tagasivõtmisest, saates vastavasisulise digitaalalkirjastatud teate e-posti aadressile baltika@baltikagroup.com või toimetades teate isiklikult tööpäeviti ajavahemikus 10.00 kuni 16.00 või posti teel aadressil AS Baltika, Veerenni 24, 10135 Tallinn. Nimetatud teated peavad olema AS Baltika poolt kätte saadud hiljemalt 09. mail 2013. a kell 16.00.

Üldkoosolekul osalemiseks õigustatud aktsionäride ring määratakse kindlaks AS Baltika aktsionäride korralise üldkoosoleku toimumise päeva seisuga kell 8.00.

AS Baltika nõukogu poolt kinnitatud päevakord, juhatuse ja nõukogu ettepanekud päevakorrapunktide osas:

- 1. 2012. a majandusaasta aruande kinnitamine ja kasumi jaotamine**
 - Kinnitada AS Baltika 2012. a majandusaasta aruanne esitatud kujul.
 - Kinnitada 2012. a majandusaasta puhaskasum summas 803 941 eurot ning liita see eelmiste perioodide jaotamata kasumiga.
- 2. Audiitori nimetamine ja tasustamise kord**
 - Valida aktsiaseltsi audiitoriks 2013. a majandusaasta auditi läbiviimiseks audiitorühing AS PricewaterhouseCoopers ning tasuda audiitorile vastavalt audiitorühinguga sõlmitavale lepingule.

Käesoleva teate avaldamisest arvates kuni üldkoosoleku toimumise päevani on aktsionäridel võimalik tutvuda AS Baltika 2012. a majandusaasta aruandega, sõltumatu vandeaudiitori aruandega ja teiste üldkoosolekule esitatavate dokumentidega AS Baltika kodulehel aadressil www.baltikagroup.com ja NASDAQ OMX Tallinna Börsi kodulehel www.nasdaqomxbaltic.com. Küsimusi korralise üldkoosoleku päevakorrapunktide kohta saab esitada e-posti aadressil baltika@baltikagroup.com.

Aktsionäril on õigus üldkoosolekul saada juhatuselt teavet aktsiaseltsi tegevuse kohta. Juhatus võib keelduda teabe andmisest, kui on alust eeldada, et see võib tekitada olulist kahju aktsiaseltsi huvidele. Juhul, kui juhatus keeldub teabe andmisest, võib aktsionär nõuda, et üldkoosolek otsustaks tema nõudmise õiguspärasuse üle või esitada kahe nädala jooksul hagita menetluses kohtule avaldus juhatuse kohustamiseks teavet andma.

Aktsionäril, kelle aktsiatega on esindatud vähemalt 1/20 AS Baltika aktsiakapitalist, võivad nõuda täiendavate küsimuste võtmist korralise üldkoosoleku päevakorda, esitades samaaegselt iga täiendava küsimuse kohta otsuse eelnõu või põhjenduse. Vastav nõue peab olema esitatud kirjalikult hiljemalt 15 päeva enne üldkoosoleku toimumist aadressile AS Baltika, Veerenni tn 24, 10135 Tallinn.

Aktsionärid, kelle aktsiatega on esindatud vähemalt 1/20 AS Baltika aktsiakapitalist, võivad aktsiaseltsile esitada kirjalikult iga päevakorrapunkti kohta otsuse eelnõu hiljemalt kolm päeva enne üldkoosoleku toimumist, saates vastava eelnõu kirjalikult aadressil AS Baltika, Veerenni tn 24, 10135 Tallinn.

AS BALTIKA JUHATUS

BALTMAN MOSAIC Ivo Nikkolo BASTION

Avaliku konkursi väljakuulutamine sageduslubade andmiseks maapealsetes süsteemides üldkasutatava elektroonilise side teenuse osutamiseks sagedusalas 790–862 MHz.

Tehnilise Järelevalve Amet (Sõle 23A, 10614 Tallinn) kuulutab välja avaliku konkursi sageduslubade andmiseks maapealsetes süsteemides üldkasutatava elektroonilise side teenuse osutamiseks sagedusalas 790 – 862 MHz. Avaliku konkursi läbiviimise kord, nõuded ja tingimused sageduslubade andmiseks, konkursi objektide sagedusvahemikud, pakkumistele esitatavad nõuded, pakkumiste hindamismetoodika ning vajalike dokumentide loetelu on sätestatud majandus- ja kommunikatsiooniministri 10.04.2013 määruses nr 26 „Avaliku konkursi läbiviimise kord, nõuded ja tingimused sageduslubade andmiseks maapealsetes süsteemides üldkasutatava elektroonilise side teenuse osutamiseks sagedusalas 790862 MHz” (RTI 2013,2).

Konkursi objektideks on:

- 1) sagedusluba I, mis annab õiguse 2x10 MHz ribalaiuse üleriigiliseks kasutamiseks raadiosagedusvahemikes 801-811 MHz / 842-852 MHz;
- 2) sagedusluba II, mis annab õiguse 2x10 MHz ribalaiuse üleriigiliseks kasutamiseks raadiosagedusvahemikes 791-801 MHz / 832-842 MHz;
- 3) sagedusluba III, mis annab õiguse 2x10 MHz ribalaiuse üleriigiliseks kasutamiseks raadiosagedusvahemikes 811-821 MHz / 852-862 MHz.

Ühekordne loatase sagedusloa I eest on 1 000 000 eurot.

Sagedusload II ja III antakse enampakkumise alusel. Mõlema sagedusloa alghind on 1 597 000 eurot.

Konkursil osalemise eest tasutav tagatisraha on 200 000 eurot.

Konkursi objekti tagatisraha tasutakse hiljemalt 23.05.2013 viitenumbriga 3100053077 (viitenumbri märkimine maksekorraldusel on kohustuslik) Rahandusministeeriumi pangakontodele:

SEB pank – a/a 10220034796011 (IBAN EE 89 1010 2200 3479 6011)
Swedbank – a/a 221023778606 (IBAN EE93 2200 2210 2377 8606)
Danske Bank – a/a 333416110002 (IBAN EE 40 3300 3334 1611 0002)
Nordea – a/a 17001577198 (IBAN EE 701 7000 1700 1577 198)

Pakkujale, kes ei osutunud konkursi võitjaks, tagastatakse tagatisraha 10 tööpäeva jooksul alates konkursi lõppemisest.

Avalikule konkursile kvalifitseerumise tingimused:

1. Pakkuja peab:
 - 1) olema registreeritud Euroopa Majanduspiirkonna liikmesriigi äriregistris või muus Euroopa samaväärses registris;
 - 2) olema maksevõimeline, ta ei või olla pankrotis ja tema suhtes ei või olla algatatud likvideerimis- ega pankrotimenetlust;
 - 3) vastama konkursi tingimustes sätestatud nõuetele (määrus);
 - 4) esitama kõiki kvalifikatsiooni hindamiseks nõutud andmeid ja dokumente;
 - 5) tasuma tähtaegselt tagatisraha.
2. Pakkuja eelneva majandusaasta üldkasutatava elektroonilise side teenuse (edaspidi sideteenus) käive peab olema vähemalt 1 000 000 eurot.
3. Ühest kontsernist võib konkursil osaleda ainult üks pakkuja.

Avalikul konkursil osaleda soovivad peavad esitama nõutud dokumendid kirjalikult ja kinnises pakendis Tehnilise Järelevalve Ametisse (Sõle 23A, 10614 Tallinn, tööajad: E-R 8:30-16:00, lõuna 12:00-12:30) hiljemalt 23.05.2013 kella 14.00-ks. Tähtpäevaks laekunud pakkumised avatakse Tehnilise Järelevalve Ameti nõupidamiste saalis 27.05.2013 kell 14.00.

Dokumendid esitatakse kas eesti või inglise keeles.

Lisaks konkursi objekti eest tasutavale tagatisrahale peab konkursi võitja tasuma riigilõivu riigilõivuseaduse § 194 lõike 5 punktis 4 ja lisa 3 punktis 3.1 sätestatud määras ja sagedusloa I jaoks sätestatud või sagedusloa II või III eest pakutud ühekordse loatase summas, mis ületab makstud tagatisraha, viie tööpäeva jooksul pärast sellekohase teatise ja konkursi võitjaks tunnistamise otsuse ärakirja kättesaamist viitenumbritega 2900080063 (riigilõivu summa) ja 2400037914 (ühiekordse loatase summa) Rahandusministeeriumi pangakontodele:

SEB pank – a/a 10220034796011 (IBAN EE 89 1010 2200 3479 6011)
Swedbank – a/a 221023778606 (IBAN EE93 2200 2210 2377 8606)
Danske Bank – a/a 333416110002 (IBAN EE 40 3300 3334 1611 0002)
Nordea – a/a 17001577198 (IBAN EE 701 7000 1700 1577 198)

Konkursi tingimuste kohta ja lisateabe saamiseks esitada küsimused kirjalikult e-postile konkurss800@tja.ee.

Kontaktisik: Priit Soom
Peadirektori asetäitja
Tallinn, Sõle 22A, 10614
Tel.: + 372 667 2070
Fax.: +372 667 2001
Email: konkurss800@tja.ee

TEHNILISE JÄRELEVALVE AMET
ESTONIAN TECHNICAL SURVEILLANCE AUTHORITY

Inimesed pole valmis teadma kogu tõde oma tervise kohta

Meditsiinigeneetik suhtub väga kriitiliselt tarbijale mõeldud geneetilistesse testidesse.

Kärt Anvelt
kart.anvelt@epl.ee

Inimesed tunnevad järjest suuremat huvi selle vastu, kas neil on risk haigestuda mõnda perekonnas esinenud raskesse haigusse, milline ravim neile sobib, kas neil võib kunagi välja lüüa mõni sõltuvushäire või milline on nende tegelik päritolu. Vastused annab otsetarbijale geneetiline testimine. Näiteks USA-st on võimalik test raha eest tellida: inimesele saadetakse posti teel tuub, kuhu ta paneb oma sõlge ja saadab selle firmasse tagasi ning peagi saabub vastus.

Paraku peitub siin mitu aga. Kas te ikka tahate teada, et teil on 1,4 korda suurem rinnavähi tekke oht? Või et teil on soodumus jääda Huntingtoni tõppe (harvaesinev pärilik haigus, mille tagajärjel inimese liikumis-, kõne- ja mõtlemisvõime aeglaselt hääbub)?

Tartu ülikooli kliinikumi geneetikakeskuse juhataja ja Tartu ülikooli kliinilise geneetika professor Katrin Õunap viitab inimõigustele, mille järgi on igal inimesel õigus teada tõde enda kohta, sealhulgas geneetilist infot. Samal ajal arvavad professionaalid, et infot pakkuv firma peab kandma vastutust ka selle eest, mida inimene saadud teadmisse edasi teeb.

Kannatada saab privaatsus

Õunap viitab, et paljud avalikult teste pakkuvad firmad ei jälgi piisavalt info privaatsust. Näiteks võivad kindlustusfirmad infot ligi pääsedes inimesele kohe piiranguid seada.

„Kui toome paralleeli Eesti geenivaramuga, siis seal on patsiendid loomulikult allkirjastanud informeeritud nõusoleku, et nad annavad oma terviseandmed, vereproovid ning nende anonüümsus tagatakse. Selles aspektis on kõik korras. Kuid nad on andnud ka nõusoleku saada vajadusel tagasiside, kuid kui see tagasiside puudutab pärilikke haigusi, siis kes neid inimesi nõustab?“ tunnistab Õunap. Ta lisab, et ta pole geenivaramu projekti vastu. Vastupidi – Õunap on väga selle poolt, et Eesti populatsiooni kohta oleksid olemas kõik andmed. „Kuid tulemuse kättesaadavus peaks olema selline, et kui patsiendi perekonnas on esinenud jämesoolevähk, siis tehakse päring geenivaramusse ja küsitakse konkreetse indiviidi kohta vastust ainult selle haigusega seotult. Vastuse saanud arst edastab selle koos nõustamisega. Mitte aga nii, et inimesel on

Eesti geenivaramu projekt väärib tunnustust, aga sealsetest proovidest peaks infot antama vaid konkreetse haiguse kohta.

Foto: Jassu Hertsmann

geenitesti järel endal kohe pilt ees teda ähvardavatest haigustest või riskidest.”

Ühe noore inimese perekonnas oli varase algusega neurodegeneratiivne haigus, mis algas juba neljanda elukümnendi alguses ja lõppes kiire surmaga. See noor inimene tahtis teada, kas ka temal on selleks soodumus. „Olin teda nõustanud ja ta väitis kindlalt, et ta on valmis tulemuse saama. Testi tulemus oli negatiivne ehk ta oli haiguse kandja. Tema reaktsioon oli kohutav ja ta polnud ikkagi tõe teada saamiseks valmis. Mul oli tunne, et ta läheb ja teeb enesetapu. Kolm-neli aastat hiljem teda linnas nähes tundsin kergendust,” meenutab Õunap.

„Näiteks riskifaktor rinna-

vähile ei anna kunagi sajaprotsendist vastust, ta annab keskmiselt 60–80%. Aga kui naine sellele iga päev mõtleb, siis kaasnev stress võib anda lisafaktori, mille järel rinnavähk lõpuks tekibki,” ütles Õunap.

Infoga kaasnev stress võib anda lisafaktori, mille peale rinnavähk lõpuks tekibki.

Sellepärast ei tohikski enne, kui pole selge, kuhu info saanud inimene pöördub ja kuidas seadused seda reguleerivad, mingeid geeniteste teha.

Meie seadustes on Õunapi sõnul aga palju puudusi: olemas on küll sünnieelse

diagnostika seadus ja põhilised kontseptsioonilised põhimõtted, aga kindlat geeniteste määratlevat seadust meil pole.

Testimine vajab nõustamist

„Siiski, inimõiguste ja biomeditsiini Euroopa konventsiooni artikkel 12, mis kehtib ka Eestis, ütleb, et iga sugune geneetiline testimine vajab eelnevat nõustamist ja peaks olema tehtud personaalse meditsiinilise jälgimise all,” lisab Õunap.

Testitulemused võivad muu hulgas paljastada ka perekonnas taladusi, millest üks pool pole huvitatud – näiteks mis puudutab isadust või adopteerimist. ●

Katrin Õunap loodab, et seadused täiustuvad. Foto: Hendrik Osula

Inimesi teavitatakse

● Kuna testid levivad juba laialt, eriti USA-s, siis püüavad Euroopa Liit ja Euroopa inimgeneetika ühing seadusandluse kaudu piiritleda, kuidas sellist testimist tohiks teha ja millised peaksid olema reeglid.
● Üks esimesi samme on välja antud infovoldik „Geneetiline testimine tervise eesmärkidel”, et inimesel oleks võimalik saada infot. Selle leiab aadressilt: http://www.coe.int/t/dg3/healthbioethic/Activities/07_Human_genetics_en/Brochure/ee_geneticTests_BAT.pdf

Mida testitakse?

● Geneetiline testimine algas diagnostilistest geneetilistest testidest. Kui arst kahtlustab pärilikku haigust, tellib ta diagnoosi kinnitamiseks geneetilise testi.
● Ennustavad geneetilised testid. Näiteks perekonnas levib hiljem algav pärilik haigus. Tervet last ei testita: lapsel peab jääma pärast täisealiseks saamist õigus ise otsustada, mida ta teeb.
● Kandlustestid. Kui perekonnas on olnud näiteks tsüstilise fibroosiga (eluiga lühendav geneetiline harvaesinev pärilik ainevahetushaigus – K. A.) laps,

aga õed-vennad on terved, siis täiskasvanuks saades tahavad nad teada, kas nemadki kannavad seda geeniviga.
● Farmakogenoomilised testid, mida tehakse näiteks väga spetsiifiliste vähiravimite puhul.
● Sõltuvuse määramise testid. Näiteks kas inimesel on eelsoodumus rasvuda või ei sobi talle kiired spordialad. Toitumistestid, et määrata inimese tüüp. Päritolu test: kas olete idamaadest või hoopis Inglismaalt.
● Viimane uus suund on otsetarbijate geneetiline testimine ja just see on põhjustanud meditsiinigeneetikute kriitika.

MTÜ Eesti Mäselts kutsub

osalema XII Mäekonverentsil teemal
Eesti Mäenduspoliitika

Üritus toimub 3. mail 2013 algusega kell 11.00 Narvas, TÜ Narva Kolledžis.

Konverentsi modereerib Raivo Vare.

Esinejad:

Ado Lõhmus (Keskkonnaministeerium), Pekka Suomela (Soome Mäetööstusliit), Kalev Kallemets (Viru Keemia Grupp) jt.

Ürituse raames toimub ekskursioon Narva karjääri, lisaks Keskkonnategu Mäenduses 2013 konkursi ja mäenduse teemaliste teadusartiklite kogumine.

Lisainfo ja registreerimine:
www.maeselts.ee

VENEZUELA PRESIDENDIKS VALITI CHÁVEZI SOOSIK

Pühapäeval peetud Venezuela presidendivalimiste võitjaks kuulutati senine riigipea kohusetäitja Nicolás Maduro, kes valimisametnike sõnul kogus 50,66% häältest. Maduro oli endise riigi-

pea, vähki surnud Hugo Chávezi soosik. Ametnike sõnul toetas Maduro vastaskandidaati, Miranda osariigi kuberner Henrique Caprilest 49,06% valijaid. **Delfi**

HORVAATIA EUROVALIMISTEL KESINE OSALUS

Horvaatia esimesed Euroopa Parlamendi valimised võitis opositsiooniline parempoolne koalitsioon. Valimisaktiivsus oli üliväike, osales kõigest 21% kodanikke. Opositsioon võitis

Horvaatia 12-st europarlamenti kohast üllatuslikult koguni kuus ja valitsevad sotsiaaldemokraadid said viis kohta. Üks koht läks rahvuslik-vasakpoolsele tööparteleile. **Delfi**

Ettevaatlik nimekirjade sõda Venemaa ja USA vahel

Analüütikud: vastastikuse ametnikele viisakeel-dude määramisel paistab olevat vaid väike mõju.

Kaivo Kopli
kaivo.kopli@epl.ee

Eile saabus Moskvasse visiitdile USA presidendi julgeolekunõunik Tom Donilon, et anda üle Barack Obama läkitus. Tegemist on Obama teise ametiaja kõrgeima taseme silmast silma kohtumisega USA ja Venemaa vahel.

Silmatorikaval moel sätiti Doniloni visiit ajale, mille kohta oli teada, et seda jääb varjutama nn Magnitski nimekirja. Nimelt pidi president Obama vastavalt detsembris kongressis heaks kiidetud Magnitski seadusele avaldama hiljemalt läinud laupäeval nende Vene ametnike nimekirja, kes on seotud Magnitski juhtumiga või keda muul põhjusel kahtlustatakse inimõiguste rikkumises.

Reedel käidigi välja 18 isiku nimed, kellele USA ei anna sissesõiduviisat ja kelle varad Ühendriikides külmutatakse. Venemaa vastas sellele järgmisel päeval samuti 18 USA praegust ja endist ametnikku sisaldava nimekirjaga, kellele rakendatakse viisakeeldu.

„Ajastuse valik ei olnud päris sobilik, arvestades seda, et Donilon tuleb üle andma president Obama läkitust Vene–Ameerika koostöö laimate perspektiivide kohta,” märkis veel enne USA nimekirja avaldamist Vene välisminister Sergei Lavrov, kes Doniloni vastu võttis.

Salajased lisad

President Vladimir Putini presiesindaja Dmitri Peskov kuulutas nimekirja koostamise otseseks sekkumiseks Venemaa siseasjadesse, kuid lisas ka, et kahe riigi sidemed on mitmekesised ning arengu ja kasvu perspektiive on mitmeid.

Riigiduuma väliskomisjoni esimees Aleksei Puškov ütles,

USA presidendi esindaja Tom Donilon lahkub Venemaa välisministeeriumist.

Foto: AFP / Scanpix

et USA olevat koostanud minimaalse nimekirja. „USA presidendi administratsioon otsustas mitte süvendada poliitilist

tuks ehk süüdi on pigem russofoobsed kongresmenid ja Obama pidi seadusandjate tahet täites miinimumnimekirja koostama.

Vene pool on andnud mõista, et nad peavad president Obamat nurka surutuks.

kriisi Moskva,” tsiteeris tema sõnu Interfax.

Vene pool on andnud mõista, et nad peavad president Obamat justkui nurka suru-

Vaatlejad on osutanud, et kummaski nimekirjas ei ole praegusi kõrge taseme ametnikke, mis on ilmne katse suhete kahjustamist piirata. Ent mõlema nimekirja juurde pidavat kuuluma ka salajased lisad, mis võivad sisaldada olulisemaid nimesid. „Nimekirjade sõda ei ole

meie valik, kuid meil ei ole õigust vastamata jätta. Washingtoni poliitikutel on lõpuks aeg mõista, et kasutu on rajada suhteid Venemaaga manitsemisele ja otsesele diktaadile,” märkis Venemaa välisministeerium.

Väidetavalt arutab Donilon Euroopasse kavandatud USA raketikilbi tulevikku olukorras, kus Washington on viidanud, et plaane võidakse korrigeerida. Puudutada võidakse ka Obama ja Putini kohtumise korraldamist G8 juunikuise tippkohtumise ajal. ●

Teisejärgulised ametiisikud

USA nimekirjas on 16 isikut, kes on otseselt seotud Magnitski juhtumiga ehk Vene ametnike ulatusliku maksupettuse paljastanud Sergei Magnitski surmaga eeluurimisvanglas, väidetavalt peksmise tagajärjel.

Nende hulgas on Magnitski juurdlust juhtinud ja tema kinnipidamiskorralduse andnud vanemuurija Oleg Siltšenko, veel üks vanemuurija Pavel Karpov ja siseministeeriumi ametnik Artjom Kuznetsov. Nimekirja kuulub ka maksuametnik Olga Stepanova, kes olevat otsustanud 230 miljoni dollarini ulatuva maksutagastuse, mis Magnitski väitel oli kuritegelik, ja kohtunik Jelena Stašina, kes pikendas Magnitski eeluurimisvangistust.

Vene nimekirja prominentsemad isikud on neli tegelast, kellele Moskva heidab ette „piinamise legaliseerimist ja rakendamist”. Need on kaks Bushi-aegset endist ametnikku – asepresident Cheney kantseleiülem David Addington ja tollane justiitsministeeriumi jurist John Choon Yoo – ning kaks endist Guantanamo vangilaagri juhti – erukindralmajor Geoffrey Miller ja viitseadmiraal Jeffrey Harbeson. Veel on Moskvast viisakeelu saanud ametiisikud, kes on seotud relvadiiler Viktor Buti ja uimastikaubitseja Konstantin Jarošenko USA-s vangi mõistmisega.

Eurohädaliste abiprogramme varjutavad mitmed küsitavused

Ametlikult hinnatakse kõike jätkusuutlikuks, paari nädalaga lahendatavaks või probleemituks.

Raimo Poom
raimo.poom@epl.ee

Nädalavahetusel otsustasid Dublinis kohtunud EL-i rahandusministrid anda Küprosele lõpuks koos IMF-iga 10 miljardit eurot laenuabi. Kuid juba arvatakse ka, et peagi tuleb hakata abiprogrammi kohendama.

Nimelt tehti raha eraldamise otsus eeldusega, et Küprose üldine võlakoozem ei kasva 2020. aastaks eriti suuremaks kui 120% SKT-st. Eile enda ja oma eurokolleegide otsust Eesti ajakirjanikele tutvustanud rahandusminister Jürgen Ligi sõnul piirati laenu suurust just seda piirmäära

silmas pidades. „See lahendab laenu jätkusuutlikkuse küsimuse kohe, mitte nagu Kreekas,” ütles Ligi. (Kreekas tuli kõvasti üle 120% SKT-st kasvada tootnud laenukoorma tõttu riigi erasektori kreditoride võlakirjad maha kanda.)

Moody's arvab teisiti

Samal ajal avalikustas rahvusvaheline reitinguagentuur Moody's eile oma hinnangu, mille järgi kasvab Küprose laenukoormus majanduse arengut ja 10-miljardilist laenusummat silmas pidades 2017. aastaks 140%-ni SKT-st. „Meie arvates vajab Küprose laenukoorma jätkusuutlikkuse tagamine lisatoetust või senise võla restruktureerimist ja seetõttu peame riigi pankroti ja euroalast väljumise riski lähematel aastatel endiselt suureks,” märgitakse agentuuri teates.

Eesti Päevaleht küsis Ligilt

Moody'se arvamusel viidates, kas võimalus, et Küpros võiks lisaraha küsima tulla, on ikka täiesti välistatud. „Niimoodi sai see programm disainitud, ent ma pole ka selgelnägija,” vastas rahandusminister.

„Loomulikult on küsimus edasistes läbirääkimistes ja vajadusel peab Küpros rohkem panustama. Näiteks on

Jürgen Ligi
rahandusminister

Mis iganes te küsite, vastan, et probleemi ei ole. Kuid ma ei saa midagi ka välistada.

neil varasid, mida käiku lasta. Varuvariantiks on ka gaas,” ütles Ligi ja viitas, et kui tekib lisaraha vajadus, tuleb see leida eelkõige saareriigil endal.

Kindlasti vajab lähiajal uusi lahendusi Portugal, kus põhi-

seaduskohus tühistas osa valitsuse säästuprogrammi kavandatud meetmeid. Ligi teada peaks see probleem olema lahendatav. „Sealne valitsus on välja käinud ideed, kuidas asendada kohtuotsuse tõttu puudu jäävad ja 0,8% SKT-st moodustavad meetmed. Täpsustus- teks kulub veel paar nädalat,” vahendas Ligi ministrite kohtumise optimismi.

Küsimusele, kas viimase aja viited, et Sloveenia võib osutada järgmiseks abitaotlejaks, peavad paika, vastas Ligi, et nad on lubanud ise hakkama saada. „Mis iganes te küsite, vastan, et probleemi ei ole,” sõnas rahandusminister, juhtides tähelepanu tõsiasjale, et asja pole kordagi ametlikult arutatud. „Kuid ma ei saa midagi ka tulevikus välistada.” ●

Lasnamäe Linnaosa Valitsus

TEATAB

Lasnamäe Linnaosa Valitsuses, Pallasti tn 54, I korruse infosaaits toimub Narva mnt 170/Priisle tee 1 ja Narva mnt 170a/Priisle tee 3 kinnistute detailplaneeringu eskiislahenduse ja lähteseisukohtade avalik väljapanek alates 22.04. 2013 kuni 29.04.2013 ja avalik arutelu toimub 30.04.2013 kell 16.00 Lasnamäe Linnaosa Valitsuses, Pallasti tn 54, II korruse saalis, ruum 203.

Detailplaneeringu koostamise eesmärk on ärimaa sihtotstarbega Narva mnt 170/ Priisle tee 1 ja Narva mnt 170a/Priisle tee 3 kinnistute osalise maakasutuse sihtotstarbe muutmine ning ehitusõiguse määramine ühe kuni 2-korruselise ärihoone ja sellega kokku ehitatud kahe kuni 10-korruselise korterelamu ehitamiseks.

Lasnamäe Linnaosa Valitsus

AVALIKUSTAB

ajalehes Eesti Päevaleht 01.03.2013 ja 02.03.2013 väljakuulutatud linna- rajatiste kaubandustegevuseks kasutusse andmiseks eelläbirääkimistega pakkumise tulemused Tallinna linna veebilehel www.tallinn.ee/est/ametlikud_teated

Põhja-Tallinna Valitsus

KUULUTAB

Tallinna Linnavolikogu 29. mai 2003 määrusega nr 34 kinnitatud „Linnavara kasutusse andmise korra” kohaselt välja avaliku kirjaliku enampakkumise alljärgnevatel aadressidel: Paljassaare tee 40 hooned (pos 11 üldpind 796,8 m²; pos 43 üldpind 174,1 m²; pos 45 üldpind 274,7 m²) ja Paljassaare tee 85 hooned (pos 1 üldpinnaga 350,8 m² ja pos 3 üldpinnaga 145,8 m²). Pakkumiste esitamise tähtaeg on **29. aprill 2013 kell 16.00**. Pakkumise tingimustega saab tutvuda Tallinna linna ja Põhja-Tallinna Valitsuse veebilehel.

a

ARVAMUS

MARGARET THATCHERI MATUSED

Paljud maailma rikkaimad on tegelikult öelnud hüvasti ühiskondadele, kus nad elavad. Nad ei taha olla osaliseks ühiskondlikus lepingus. Nad tahavad istuda Püha Pauluse katedraali pingil

ja vaadata kümme miljonit naela maksvat matusetseremooniat, aga nad ei taha selle eest maksta. [...] Ma soovin, et tătšerism mae-taks kolmapäeval koos Raudse Leediga. BJÖRN BREDAL (POLITIKEN)

LASTEHOIUHÜVITIS ROOTSIS

Lastehoiuraport, mille valitsus välja andis, tõdeb: „On oht, et hüvitis [lapse kodus, mitte lasteaias hoidmise eest] lükkab edasi emade naasmist tööturule ja tähtsat õppeprotsessi, mis

leiab aset koolieelsetel aastatel: lastehoiuhüvitis räägib vastu kõigele, mida tsentristlikud erakonnad tahavad julgustada. Hüvitised tuleb loobuda. EXPRESSEN

LOOTEKUJUKESTE koolis näitamises pole midagi halba

Miks prantslannadel on rohkem lapsi?

Liisa Pakosta

riigikogu liige (IRL)

V analinna hariduskolleeegiumi õpilased kirjeldasid, kuidas sotsiaaleetika tunnis näidati neile pilte abordijäänustest ja lasti klassis ringi käima elu suuruses kujakesi loodetest („Arstid peavad aborditeemalist koolitundi asjatuks šokiteraapiaks”, EPL 11.4). Naistearstid nimetasid seda šokiteraapiaks, mis on riigis kehtivate seksuaalhariduslike põhimõtetega vastuolus. Kas osa arstide seisukoha järgi on abort tabuteema ja keelatud on ka info, milline inimene varases looteas välja näeb? Ühinen nendega, kes peavad legaalselt abordivõimalust õigeks, ent see ei tohi tähendada õigust olla teadmatuses.

Kui õpetaja selgitab abordi tagajärgi ja võimalust elada turvalises püsisuhtes, kasutamata seejuures kondoomi, siis – maailm ei kuku ju selle peale kokku, et peale juhuseksi (kus on tõesti alati kondoomi vaja) tutvustatakse noorte-

le ka püsiva monogaamse suhte võimalust. Ometi sai õpetaja hurjutada. Riiklik õppekava aga lausa nõuab õpetajalt kõikidest mõjudest ja teguritest rääkimist.

Pimedas ja teki all?

Väikese inimese välimus pole riigisaladus. Ent doktor Kai Part rõhutab artiklis: „Me ei lase isegi meditsiinitudengite seas lootenukke ringi käima, miks siis seda peaks koolis tegema?” Eesti riiklik õppekava nõuab, et õpet (sh perekonnaõpetust) peavad toetama demonstratsioonivahendid. Soome haridusmessil Educa tutvustati äsja üldhariduskoolide perekonnaõpetuse õppevahendeid. Neist kiidetakse kaheksat sündimata last imitee-

Mis ajast samastatakse normaalsest inimlapse arengust rääkimist vägivallaga?

rivat nukku, millest väikseim kujutab üheksanädalast ja suu- rim 28-nädalast loodet. Me oleme juba väikesest peale väga ilusad! Tsiteerin: „Kõhubeebid teeb eriliseks nende materjal ja loomutruu välimus, mis tekitavad neid käes hoides imelise tunde, justkui hoiaksid käes elusat inimesehakatis – soe, pehme, veidi painduv, siidine, täpselt õiges kaalus ja mõõtu- des.” Neli väiksemat nukku on

selles vanuses, mil Eestis on lubatud nende elutee lõpetada.

Miks jõuab siis autoriteetide huulile seisukoht, et aborti teha võib, ent sellest rääkida mitte? Mis ajast samastatakse normaalsest inimlapse arengust rääkimist vägivallaga? Miks pilt abordist on radikaalne, aga mustaks suitsetatud kopsudest mitte? Me ei nimeta hirmutamiseks pilte, mis kujutavad reaalsust moonutatuna kujul.

Prantsusmaa põhikooli perekonnaõpetuse vahendid näitavad, et lapseootele jäämisega kaasnevast rõõmust rääkimine saab olla euroopaliku koolisüsteemi peavool. Prantsusmaa iibenäitajad on Euroopa parimaid. Selle taustal torkab Eesti perekonnaõpetus vähesuse ja ühekülgse poolest valusalt silma. Abielu reguleerivate seadustest on rohkem juttu kui seda juhtivatest tunnetest, raseduse katkestamisest rohkem kui katkestamata jätmisest. Vandenõuteoreetik võiks kahtlustada kellegi kurja kätt, mis suunab lapsi lapsesaamisest hoiduma ja peret mitte looma. Prantsuse lapsed kasutavad õppevahendina mängu, kus spermatoosoidideks kehastunud kuulikesi lennutatakse munarakuks kehastunud auku. Õpetagem meigi lapse sündimisest rõõmu tundma! Põhjalikum perekonna, suhtlemisõpetuse ning nii laste kui ka eakatega, elu kauni ja raske argipäevaga toime tulemise kursused on juba põhikoolis hädavajalik. ●

KAS TÕESTI on palgaolud oluliselt halvenenud?

Eesti palkadest faktipõhiselt

Priit Roosimägi

majandusanalüütik

K irjutavas ajakirjanduses on viimastel kuudel maad võtnud arutelu palkadest. Peamisteks märksõnadeks on minu silmis saanud ebavõrdsus, ettevõtjate ahnus, ettevõtjate saamatus pakkuda töötajatele väärilist palka jne. Jääb mulje, justkui Eestis oleks masust alates midagi oluliselt vales suunas liikuma hakanud. Pean tunnistama, et sellist käsitlust lugedes on ka mind aeg-ajalt kahtluseus närinud – äkki tõesti on olukord Eestis viimaste aastatega oluliselt halvemaks läinud? Erinevalt paljudest emotsionaalsetest kirjutajatest otsustasin enne arvamuse avaldamist konsulteerida statistikaga ehk isikliku piiratud tunnetuse asemel tugineda üle-eestilistele faktidele.

HÜPOTEES NR 1: Eesti üldine palgatase on ebaõiglaselt madal

Ebaõiglaselt madal siin kontekstis tähendab, et palgad on viimastel aastatel tõusnud (oluliselt) aeglasemalt, kui üldine majandusareng seda võimaldaks. Väidet on üpris hõlbus kontrollida. Selleks piisab laias laastus sisemajanduse kogutoodangu (SKT) inimese kohta ning keskmise palga muutuste võrdlemisest.

Arvud näitavad, et kuni masuni tõusid palgad majanduse üldise kasvuga küllalt käsikäes. Masu tõi kaasa aga SKT tugeva languse ning muidugi ka töötuse tõusu. Samal ajal jäi palgatase küllalt muutumatuks. Pärast mulli lõhkemist on majandus õnneks taas kasvule pöördunud, kuid pole siiani veel palkade üldisele tasemele järele jõudnud. Sellest tuleneb tasuks küsida: mille arvelt peaks palka õigupoolest tõstma? Ja veel nii, et töötuse määr seetõttu taas üles ei

roniks? Siit jõuame järgmise hüpoteesi juurde.

HÜPOTEES 2: Eesti ettevõtjad on kasumiahned ja seetõttu ei ole nõus kasumi arvel palkasid tõstma

Seda, kas kasumid on „liiga suured” ja/või palgad „liiga väikesed”, saab vaadata selle järgi, kuidas nende osakaalud on SKT-s ajas muutunud. Vaadates eelmiste aastate seisu, on selgelt näha, et majandusbuumi lõppedes 2008–2009 lange- sid ettevõtete kasumid kiiresti ning kasumi osakaal SKT-st pole siiani krahhielsele tasemele naasnud. Palkade osakaal on aga säilinud krahhielisel tasemel.

Tasub juhtida tähelepanu, et pärast masu on tõusnud just nimelt maksude osakaal,

Miski ei viita sellele, et palkade osakaal SKT-st oleks praegu „liiga madal”

Mille arvel peaks palku õigupoolest tõstma? Ja veel nii, et töötus ei kasvaks?

mis näitab, et riik on senisest suurema osa SKT-st võtnud n-ö ümberjagamiseks. Samuti on tõusnud põhivara kulumi osakaal, mis näitab, et ettevõtete investeeringute tase on olnud küllalt kõrge (ettevõtjad pole kasumit niisama taskusse pannud, vaid selle tagasi ettevõtlusse investeerinud). Miski aga ei viita sellele, justkui oleks praegune palkade osakaal SKT-st „liiga madal” või ettevõtete kasumite osakaal „liiga kõrge”.

HÜPOTEES 3: „keelustame” madalapalgalist töökohad, siis hakkab Eesti majandus kiiresti kasvama

Juba oma olemuselt on tegemist käsitlusega, mis ei vasta ühelegi tõsiseltvõetavale majandusteooriale. Käsitluse aluseks on justkui arusaam, et Eesti majandus pole viimastel aastatel piisava kiirusega kasvanud (väited stiilis „kui ettevõtte ei suuda piisavalt kiiresti piisavalt kõrget lisandväärtust toota, et kõigile töötajatele senisest oluliselt kõrgemat pal-

ka maksta, siis peabki ta pankrotti minema”).

Eurostati andmed näitavad, et Eesti majanduskasv on pärast masu olnud kiirem kui ülejäänud Euroopa Liidus ja euroalal keskmiselt. Kui vaadata viimase kolme aasta majanduskasvu (2010–2012), on Eesti majanduskasv olnud Euroopa Liidus konkurentsitu suurim! Seda arvestades on raske mõista, kuidas saab Eesti majanduse taastumist pärast masu liiga aeglaseks pidada. Eeldada, et seda oleks võimalik veel kuidagi regulatiivsete meetmetega forsseerida, tundub üha võimatum.

HÜPOTEES 4: keskmine palgatase petab, maad on võtnud kohutav ebavõrdsus

Statistikaamet mõõdab leibkonnaliikmete ebavõrdsust kvintilide suhte kordajaga (mitu korda rohkem palka saavad enim teenivad 20% inimestest kõige vähem teenivast 20%-st) ja Gini koefitsiendiga (väljendab võrdsust skaalal nullist üheni, kus null tähistab, et kõigi inimeste sissetulek on võrdne, ja üks tähistab, et sissetulek on ainult ühel isikul ning ülejäänutel see puudub).

Viimased andmed pärinevad praegu 2011. aastast ja selle seisuga on näha, et ebavõrdsuse näitajad on mõnevõrra tõusnud. Kuid siin tuleks silmas pidada siiski vähemasti kaht aspekti. Esiteks, võrreldes 2000-ndate ebavõrdsuse vähenemisega on viimase paari aasta negatiivsed arengud olnud tagasihoidlikud – ebavõrdsuse tõus pole kindlasti olnud katastroofiline. Teiseks, majandusbuumi tipus oli Eesti palgastruktuur muutunud jätakuu- matuks – näiteks vasta- va hariduse ja väljaõppeta liht- töölisel said kinnisvarabuumi toel nõuda ehitusel väga kõrget töötasu – ja selline olukord lihtsalt ei saanud jätkuda.

Seega pole käsitlustel masulistest ebaväärilistest ja ebaõiglaselt madalatest palkadest faktipõhist alust. Loomulikult vajab ühiskond seisukohtade paljusust, kuid need seisukohad peavad olema argumenteeritud ning põhinema faktidel, mitte irratsionaalsetel hirmudel, isiklikul kadedusel üksiku- te kõrgepalgaliste vastu, klas- siviha või millelgi muul dest- ruktiivsel. ●

HILLAR METSA METSIK MAAILM

KAUGTÖÖST

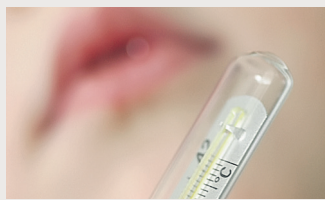
Kui kohtan oma töötajat kell kaks päeval Stockmannis, siis rõõmustan – tal on järelikult tööga kõik hästi. Muidu ta ei saaks ju keset tööpäeva poes käia.

MICROSOFTI BALTI JUHT RAIN LAANE (E24)

ARSTIPUUDUS SLOVAKKIAS

Meil on puudus mitte ainult anes-tesiolooigidest ja kirurgidest, vaid ka üldarstidest ja hambaarstidest. Ungarlased püüdsid väljarännet peatada nõudes arstidelt koolituskulude kompenseerimist, kui nad

lahkuvad välismaale. See ei töötnud. Ainus viis arste siin hoida on tõsta nende palk Tšehhi tasemele. Kas see on riigieelarve seisu arvestades realistlik, on juba teine küsimus. PRAVDA.SK

NÄDALA KÕNEAINE

Ütle sõna sekka! WWW.EPL.EE

Priit Põhjala: kas teietada või sinatada? (EPL 12.04.2013)

Postitust nähti Facebookis 23 088 korda, kommenteeriti 166 korda.

Lemmikkommentaari „Eestlased ei lase võõraid endale väga lähedale pügeda ja seepärast teietamine on ka suurepärase vahend distantse hoidmiseks.“ (260 poolthäält)

MÖÖDUS 25 AASTAT Rahvarinde sünnist

oli impeeriumi lammutamise seeme

Rein Ruutsoo

politoloog

Neil päevil möödus 25 aastat sellest, kui ETV otsesaates „Mõtlemine veel!“ esitati ettepanek Rahvarinde moodustamiseks. Kui EKP juhtkonda tabas üleskutse 1988. aasta 13. aprillil šokina, siis Eesti rahva jaoks paistis see juba oodatud sõnumina. „See oli õhus“ – nii on paljud osalisel hiljem meenutanud.

Perestroika ja glasnosti poliitikast tingitud liberaliseerimise märgid olid märgatavad juba mitu aastat, kuid

samal ajal oli Vene ajakirjandus ehmunud ka jäiga neostalinismi pealetungist. Enne Rahvarinde idee väljakäimist Eestis oli seal juba mõnda aega arutatud perestroikameelsete klubide koondamist „demokraatlikuks ühenduseks“, „rahvarindeks“, „demokraatia liiduks“ vms. ETV otsesaates tehtud ülekutses otsustas Edgar Savisaar nimevalikus Rahvarinde kasuks.

Sõnadel pole revolutsioonides vähetähtis kaal. Ajaloos plaanis peitub rahvarinde sildi taga väga erinevaid algatusi. Just sõna võitluslikkus köitis saates osalenud Heinz Valku, kui ta ettepanekut ka kohe toetas. Teda haaras sõnade „rahvas“ ja „rinne“ koosmõju fluidum.

Loomeliitude kultuurinõukogu kui „katus“ oli tol kevadel juba saanud varivalitsuse tiitli. Kuid see koondas eelkõige humanitaar-intelligenti. Eestis oli juba palju ühendusi, kuid mitte peamist – tule-

viku nimel rahvast poliitiliselt koondavat jõudu!

Perestroikast julgustatuna oli meie eneseteadvus 1988. aasta kevadeks suuresti kosunud, aga samas kasvas ka kindlusetus. Rahvarinde üks peamisi liidreid Marju Lauristin on tõlgendanud perestroika toeta-

Ajalooallikais pole Moskva algatavast rollist vähimaidki tõendeid.

Olgu meenutatud, et isegi Eesti kristlik liit toetas tollal programmiselt perestroikat.

mist kui ka kavaldamist. Kuid toetamisega oli tõsi taga. Vaid kuu tagasi oli Moskvas kõlunud nõue igasugune perestroikatsemine üldse lõpetada. Nüüd vajati hea poliitilise vaistuga sobiva vormi sõnastajaid.

Uue, seni tundmatu struktuurina oli Rahvarinde liikumise kavand revolutsiooniline. Selle „tundmatus“ oligi algatuse edu peamine trump. Eesti NSV-d juhtivatel Karl Vainol ja julgeolekujuht Karl Kortelaineil oli paugupealt raske otsustada, millega siis õieti tegu on. Ühtlasi seati Vaino ja valitsusjuht Bruno Sauli perestroikameelsus avalikult kahtluse alla.

Kuidas mõista üleskutset perestroikat toetada, on tagantjärele mitmeti väänatud. Kõige autentsema mõtestuse sellele, kuidas perestroika toetamist mõista, kelle poolt ja mille vastu Rahvarindega ollakse, selle andis rahvas ise, st need sajad tuhanded, kes Rahvarindega liitusid. Olgu siinkohal meenutatud, et innukamate perestroika toetajate hulgas oli ka kirik ja 1988. aasta suvel algatatud Eesti kristlik liit toetas programmiselt perestroikat. Rahvarindega algas 1988. aasta suvest Eestis kaksikvõimu periood.

Rahvarinde algatuse jõud oli selle kava muutumises „üldrahvalikuks varaks“. Eesti üks poleks suutnud neostalinismi pealetungi peatada. Rahvarinnete liikumine kui „eksportiartikkel“, kui rahvaalgatuselik organiseerumise mudel, sai alguse Eestist. Paraku on Eestimaa Rahvarinde ja impeeriumi suhe olnud aastaid just äraspidiste spekulatsioonide objektiks, justkui oleks Moskva ise selle algatanud. Ajaloos pole Moskva algatavast rollist vähimaidki tõendeid. Küll on aga arvukalt kinnitusi Eestimaa Rahvarinde olulisest panusest impeeriumi hajutamisse.

Nakkuse levitajad

Meie Balti „õed“ olid loomulikult esimesed nakkuse levitajad. Uudis loomeliitude pleenumist ja Rahvarinde rajamisest tekitas suurt indu Läti kirjandusringkondades, aga ka Daugava kaitsjate seas (nende eestvedajaks oli tulevane Läti rahvarinde Tautas Fronte juht

Dainis Ivāns). Kuid rahvarinde aktivistid pörkasid kohe Läti kompartei ägedale vastupropagandale. See oli üks põhjustest, miks Läti loomeliitude pleenumil (2.–3. juuni) ei juletud veel Tautas Fronte loomise ettepanekut avalikult sõnastada. Leeduski oli partei vastuseis Sajūdisele tugev.

Kuid ajalugu tahtis teisiti. Selle aasta oktoobris võivad Eestimaa Rahvarinne, Läti Tautas Fronte ja Leedu Sajūdis koos tähistada veerandsajandi sünnipäeva. Ehkki avaramalt õppisid Eesti eeskujust rahvalikumised Ukrainast Gruusiani, oli meie vabanemisteel otsustava kaaluga Baltimaade ühisrinde teke. Ilma koostööta poleks õnnestunud ei MRP tühistamine ega Balti kett. Suutsime koos Vene demokraatidega luua ühisrinde neostalinistide vastu. Ilma nende ja paljude teiste Rahvarinde saavutusteta oleks meie rahvaste vabanemise ja NSV Liidu lagunemise lugu olnud üks teine lugu. ●

RIIK ei tohi ärihuvide eest seista põhimõtete hinnaga

Peaministri poliitiline prostitutsioon

Jaanika Merilo

Ukrainaga seotud ettevõtja

Pärast peaminister Andrus Ansipi riigivisiiti Ukrainasse koos hästivalitud Eesti ärimestega jäi nii sealses kui ka Eesti meedias kõlama Ansipi sõnum, et „ühe daami“ (ehk siis vangistatud opositsiooniliidri Julia Tšomšenko) küsimus ei tohiks ju takistada Ukraina ja Euroopa Liidu suhteid.

Ukrainaga mõnda aega seotud olnud inimesena võin ma öelda, et sellest Ansipi avaldusest võitis ainult valitsev president Viktor Janukovõtš, kes kehtestab jär-

jekindlalt perekondlikku diktatuuri.

Varsti peale Ansipi kohtumist president Viktor Janukovõtšiga teavitas VKG küll õnnelikult, et Ukraina pikendas nende põlevkivi uurimisluba ja Olympic EG, et on moodustatud komisjon lahendamaks 38,5 miljoni eurose kahjutasu küsimus, mis tekkis seoses kontserni ettevõtete tegevuse lõpetamisega Ukrainas 2009. aastal.

Kas aga Ansip tõesti usub, et sellel, et ta läks vastuollu

Kas Ansip tõesti usub, et põhimõtete hülgamisest sünnib nüüd äri tegelekku väärtust?

Euroopa Liidu ühtse poliitika ja Eesti üldiste väärtushinnangutega, mis seisavad inimõiguste ja demokraatia eest, on kasvõi äri seisukohast tegelikku väärtust? Põlevkiviuuringute loa pikendamine ei tähenda, et oli- või minigarhid või

Ukraina riik sooviks oma loodusvaradest tulevikus saadavat tulu jagada.

See, et Olympicu investeringute tagastamiseks komisjon loodi, ei tähenda, et riik reaalselt oleks valmis tagastama 38,5 miljonit eurot ning looma pretsedendi, mille tulemusena hakkavad kahjutasu küsima ka paljud suuremad ettevõtted kui Olympic.

Loomulikult peab riik seisma oma ettevõtete ärihuvide eest, aga kas põhimõtete eiramise hinnaga? Kas siis, kui mängus on teatud ettevõtete ärihuvid, võib kõrge taseme riigiametnik ignoreerida inimõiguste rikkumist ning Euroopa Liidu ühtset rinnet ja poliitikat, mis toetab Ukraina pikaajalist normaalset arengut? Kõrge taseme riigiametnik ning riigi esindaja peab lähtuma põhiväärtustest, mida esindatakse, mitte ohverdama neid lühiajaliste ärihuvide nimel.

Isegi Ukrainas nimetatakse sellist käitumist poliitiliseks prostitutsiooniks. ●

VIII Riskijuhtimise Aastakonverents 2013

Globaliseerumisest tulenevad uued riskid

3. mai 2013

Nordic Hotel Forum konverentsikeskus

Alar Kolk

Tallinna Tehnikaülikooli innovatsiooni ja rahvusvaheliste suhete prorektor

Richard Smith-Bingham

Oliver Wyman'i Globaalse Riskijuhtimise Keskuse direktor

PROGRAMM

Robert Kitt, Swedbank
Mart Mere, Marsh Kindlustusmaakler
Andres Sutt, Euroopa Stabiilsusmehhanism
Sandor Liive, Eesti Energia
Hannes Kont, Siseministeerium
Birgitte Bonnesen, Swedbank

Karin Rätsep, KPMG Baltics
William Moschella, endine FBI juriidiline atašee Balti riikides
Priit Põldoja, Cof AS
Kalev Reiljan, Elion
Heikko Mäe, Eesti Energia
Vahur Roosaar, AS Wendre

INFO JA REGISTREERIMINE

Palume registreerida koduleheküljel www.corpore.ee või e-maili aadressil meelis.kopli@corpore.ee või telefonil 666 0605

Peasponsor

Swedbank

Sponsorid

MARSH

Koostööpartnerid ja korraldajad

Eesti Pank

CORPORA KONVERENTSID

Eesti Päevaleht

19.28.04.2013

Dwele

20.04 kell 22 Merepaviljonis

Hiromi

27.04 kell 18 Merepaviljonis

Eesti Päevaleht
kutsub Jazzkaarele!

**Loosime tellijate vahel
välja 10 x 2 piletit
kahele kontserdile!**

Vali endale sobiv kontsert ja
registreeru enne 18. aprilli loosimisele:

www.epl.ee/jazzkaar

Loosimises osalevad Eesti Päevalehe tellijad,
kes on oma soovist registreerudes märku
andnud.

●●● Eesti Päevaleht

Lisainfo: klienditugi@lehed.ee või tel 680 4444

m
MAJANDUS

STARMANI MÜÜGITEHING EBASELGE

Starman teatas, et info, nagu ostaks STV täna Starmani osaluse, ei pea paika. Kas ja milal võiks müügitehing aset leida ning muud tagamaad jättis ettevõtte aga kommenteerima-

ta, viidates vastavate kokkulepete puudumisele. Eesti Päevalehe andmeil pidi leping Starmani ja STV vahel sõlmitama täna ja tehingu maksumuseks hinnati 37 miljonit eurot. **EPL**

MENUKAD E-RAAMATUD

224% enam e-raamatuid müüdi tänava märtsis võrreldes mullu märtsiga, teatas kaupluskett Apollo. **EPL**

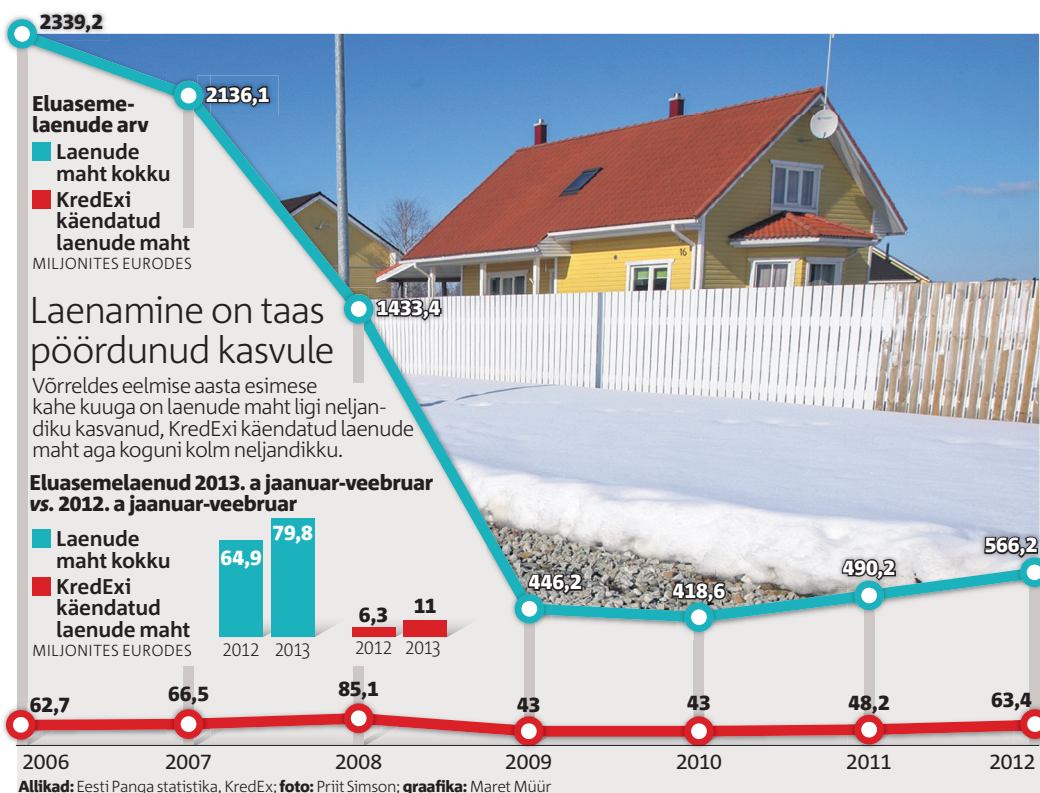
Noored võtavad kodulaene järjest rohkem KredExi toel

Kahe kuuga on KredExi käendusega laenajaid olnud kaks korda rohkem kui mullu samal ajal.

Ann-Mari Nergi
ann-mari.nergi@epl.ee

2013. aasta kahe esimese kuuga väljastasid pangad eluaseme-laene 79,8 miljonit eurot, mis on igi 23% rohkem kui eelmisel aastal samal ajal. Samal ajavahemikul on hoopis hüppelisemalt kasvanud sihtasutuse KredExi käendatavate laenude maht: tänavuse jaanuari ja veebruari laenumaht ületas aastataguse 74% ja keskmiselt saja asemel on laenuvõtjaid tänavu juba üle kahesaja.

KredExi eluaseme ja energiatõhususe divisjoni juhi Mirja Adleri sõnul on huvi sihtasutuse käenduse vastu tõesti järjest suurenenud. Mullu käendati juba 63 miljoni ulatuses laene, mis jääb küll alla rekordilisele 2008. aastale, kuid kui laenude kogumahtu vaada-

laenust, siis KredExi käendusega peab alustuseks olema olemas 10% summast.

Raamatupidajana töötav Liis on üks neist, kes soetas endale hiljuti kodu just KredExi abiga. „Minu jaoks oligi selline variant ainulohendus, sest lisatagatist ei oleks mul kuskilt võtta olnud ja vähemalt 20%-lise omafinantseeringu kuluva rahasumma kokku saamiseks oleks läinud palju kauem aega kui nüüd 10%

puhul. Nagunii hakkavad kinnisvara hinnad tõusma ja seega otsustasin, et kauem enam oodata ei tasu, sest võib-olla ei oleks hiljem seda 10%-gi kokku saanud,” rääkis ta.

Suur huvi laenude vastu

SEB erasikute suuna arendusjuht Triin Messimas tõdes, et huvi kodulaenude vastu on suurem kui kinnisvara hindade tõus. „SEB on eilse (üleilse – toim) seisuga andnud

2013. aastal kodulaene lepingute arvult ligi 60% ja mahult ligi 80% rohkem kui 2012. aasta samaks ajaks,” ütles ta ja lisas, et kõigist uutest kodulaenudest üle veerandi sõlmitakse just KredExi käendusega.

„Noore spetsialisti ja noore pere sihtgruppi kuuluvaid laenusajaid on enam-vähem võrdselt. Laenusajad, kellel on vajaliku väärtusega kinnisvaratagatis olemas, KredExi käendust ei kasuta,” ütles ta. ●

KredExi käenduse tingimused

- omafinantseering vähemalt 10% laenu tagatisvara väärtusest
- käenduse suurus kuni 24% laenu tagatisvara väärtusest, kuid mitte rohkem kui 19 200 eurot
- laenusummale ei ole seatud piirmäär

- pikema kui 30-aastase tagasimaksegraafiku tingimused: laenajate vanus laenu lõpptähtajal ei ole üle 70 aasta ja tagatisvara on valminud või täielikult renoveeritud viimase 10 aasta jooksul
- käendustasu 3% käenduse summalt tasutakse lepingu sõlmimisel ühekordse maksena

- sünni puhul laenu puhul kuni lapse kaheaastaseks saamiseni või olemasoleva lapse puhul mitte kauem kui lapse kaheaastaseks saamiseni
- vähemalt üks laenu taotleja, kes soovib kasutada KredExi eluasemelaeand käendust, peab kuuluma laenu sihtgruppi

Võlgnike viivisetasu suurenes 14 protsenti

Eile jõustunud võlaõigusseaduse muudatus lubab nüüd võlgnikelt küsida 14% suuremat viivist. Võlanõuete lahendamise tegeleva ettevõtte Legal Financial Services OÜ juhtivpartner Ivar Kamarik selgitas, et muudatus tõstis viivisemäära 7%-lt 8%-le, millele lisandub intress. „Seega saab võlasuhetest, kus ei ole rakendatud lepingulist viivist,

nõuda senisest 14% kõrgemat viivist,” sõnas ta. „Ettevõttelehelistes võlasuhetes kehtestati ka maksimaalne maksetähtaeg kuni 60 päeva, millel on selgelt positiivne mõju võlanõuete kiiremaks lahendamiseks.”

Justiitsministeeriumi esindaja viitas, et seadusemuudatus aitab astuda sammu maksekäitumise parandamise poole. Peale maksetähtaegade fiksee-

riti ka hüvitis, mida võlausaldaja saab võlgniku käest nõuda – 40 eurot.

Muudatuse eesmärk

Seadusemuudatuse eesmärk on võidelda hilinenud maksimisega äritehingute puhul, et tagada siseturu nõuetekohane toimimine ja edendada seega ettevõtjate konkurentsivõimet. Maksetega hilinemine peaks

muutama võlgnikule ebamugavamaks, sest sellega kaasnevad senisest negatiivsemad tagajärjed. See peaks omakorda mõjuma võlgnikule hoiatavalt ja ennetama makseviivitusse jäämist.

Võlaõigusseadus viidi ühtlasi kooskõlla Euroliidu direktiiviga, mis reguleerib äritehingute eest hilinenud maksimisega võitlemist. ● **EPL**

Eesti tööandjad kardavad töökuulutustes palka nimetada

Tööandja lubab konkurentsivõimelist palka, ent jätab selle suuruse sageli saladuseks konkursilgi.

Kaire Talviste
kaire.talviste@epl.ee

„Ma võib-olla ei hakkakski pooltesse kohtadesse kandideerima, kui teaks, millist ebanimlikku palka nad plaanivad maksta. Hoiaks nii enda kui ka kuulutaja aega kokku! Olen saanud tööpakkumise, kus kiideti end taevani; kui küsisin palgataset, siis öeldi, et see avalikustatakse siis, kui on jäänud kolm viimast sõelale. Olin kolme viimase seas ja no ma tõesti ei oleks iial seda kammajaad läbi teinud, kui oleks seda arvu kohe alguses näinud,” kirjutab Triin Mäe CV-Online’i Facebooki leheküljel korraldatud kampaania kommentaariks.

Kõigile tööturгу puudutavatele küsimustele vastust lubanud kampaanias uuritigi personalifirmalt valdavalt palgade kohta: millised on adekvaatsed palgaootused, keskmised tasud kindlates valdkondades ning miks ometi on Eestis töötasu enamasti kuni konkursi lõpuni suur saladus.

„See on tegelikult töötaja suhtes ebaaus võte. Tööandja

„Seal otsitakse konkreetse funktsiooni täitjat konkreetse rahasumma eest täna ja praegu,” selgitab ta.

Mandri-euroopa, Skandinaavia ja ka Baltikumi tööandja otsib uut töötajat värvates oma kollektiivi liiget, kes oleks pikaajaline partner organisatsioonile ka tulevikus. Sel põhjusel ei tea tööandja tegelikult, milliseid tööülesandeid täpsemalt uus tööline täitma hakkab ja kui suurt palka ta selle eest saama hakkab. „Liitagi on 96% Eesti tööandjatest nn mikroettevõtted, kus töötab alla kümne inimese. On loomulik, et vaadatakse „õunte pealt” ja siis tehakse palgapakkumine,” nendib Vahur.

CV-Online’i turundusjuht Heikko Gross, leiab, et see ei peaks olema nii suur saladus, eriti kui tööandja on enda jaoks tasu vahemiku paika pannud.

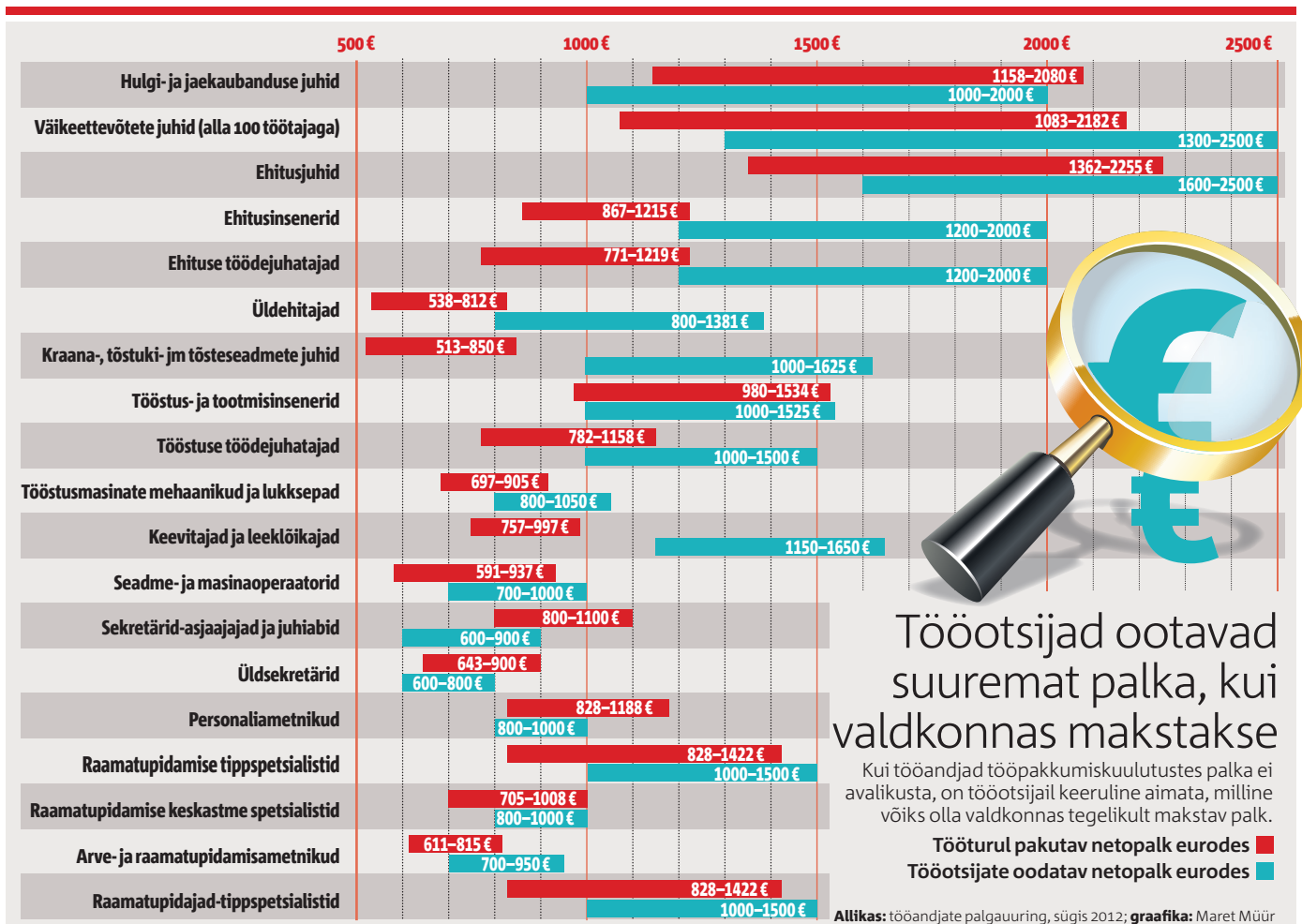
„Tehasetööst rääkides muudaks see asjad lihtsamaks ja palgakujunemise alused läbi paistvamaks,” on ta veendunud. „Meie oleme kolmas osapool ja ei saa tööandjatele kehtestada reeglit, et palk peab olema välja toodud. Selleks peab tööandjal endal olema sisemine valmisolek. Aga tööotsijate huvi on nende pakkumiste vastu suurem, kus on kirjas ka palgasumma, eriti kui see on Eesti keskmine või üle selle.”

Vajalik teave

Grossi arvates jäetakse palga suurus esile toomata mitmel põhjusel. Näiteks kui tuleb väga-väga hea kandidaat, ollakse valmis talle maksma rohkem kui esmalt paika pandud vahemikus. Kui see aga avalikult välja toodaks, võib sel moel heast kandidaadist ilma jääda. Hüpotees, justki loodaks tööandja seeläbi tubli kopika säästa, pole Grossi hinnangul kuigi jätkusuutlik mõtteviis. „Ehk kaks-kolm aastat tagasi see veel toimis, ent enam mitte,” leiab ta.

„Meie riigis ei kiputa oma palgast eriti rääkima,” tõdeb Gross. Ometi on seda teavet hädasti vaja. Tööle kandideerides soovitab ta seepärast teha omal käel uurimistööd huvipakkuva ettevõtte kohta, küsida tuttavatelt nende palgataset või ajada näpuga järke statistikaameti avaldatud palgauuringutes. CV-Online korraldab ka ise aastas paar korda palgauuringut.

Eesti palgaturul on käär-rid ühe ametiala piires väga suured, sest infot napib. Tööandjate keskliidu projektijuht Kadri Seeder on seda meelt, et palgavahemikud võiks esile tuua. „See rahustaks turgu,

Tööotsijad ootavad suuremat palka, kui valdkonnas makstakse

Kui tööandjad tööpakkumiskuulutustes palka ei avalikusta, on tööotsijail keeruline aimata, milline võiks olla valdkonnas tegelikult makstav palk.

Tööturul pakutav netopalk eurodes ■
Tööotsijate oodatav netopalk eurodes ■

Allikas: tööandjate palgauuring, sügis 2012; graafika: Maret Müür

Töötajate huvi on suurem nende pakkumiste vastu, kus on kirjas ka palk.

on peas välja mõelnud mingi summa, millega ta võiks sellele kohale töötaja leida. Kandidaadid saadavad CV-sid, käivad eelvoorus, teises voorus ja võib-olla alles kolmandas öeldakse, et tead, meie saame palka pakkuda nii palju. Enamasti on see oodatust väga palju väiksem. Kas tööandja loodab, et äkki leiab väga hea spetsialisti alla turuhinna?” arutleb Meelis Muru.

Nurinaks on põhjust, sest kindla palgasumma või selle vahemiku toovad tööpakkumiskuulutustes esile väga vähesed tööandjad. Sageli ei tee seda ka riigiasutused, kus võimalused on eelarvega piiratud. Nõnda ongi tööle kandidaate juba eos ebakindel, sest liiga suure palgasoovi korral ei osutu ta valituks, liiga vähe küsides võib aga jääda valimata enda alaväärtustamise pärast.

Miks saladus?

CV-Online’i juhatuse liikme Agu Vahuri sõnul on palgavahemiku nimetamine tööpakkumiskuulutuses angloameerikaliku ärikultuuri tunnus.

kus on juba tunda palgaralli lõhna,” arvab ta.

Seeder arvab, et adekvaatse palga küsimise ja pakkumise hirmu tunnevad nii töötajad kui ka tööandjad. „Palgauuringuga liigume selles suunas, et töötajate palgaootusi võrreldes saaks aimu, kas ootused on realistlikud,” lisab ta.

Palkade varjamist peab Seeder mõneti mõistetavaks, sest ettevõtja peab arvestama

konkurentidega. „Kui konkurent teab, mis palka minu ettevõttes makstakse, pakub ehk rohkem,” jagab Seeder töötajate mõtteviisi. Ta leiab, et kindlat arvu polegi ehk mõistlik igas kuulutuses nimetada, sest tööülesanded pole alati selgelt fikseeritud. „Pigem võiks olla välja toodud palgavahemik, kus on ka läbirääkimisteruumi,” ütleb ta. ●

Tööandjad selgitavad, miks nad palka ei nimeta

●● Elektri- ja automaatikakilpe tootev Handler OÜ otsib projektijuhti. „Me ei tea, mis inimene meiega ühendust võtab, millise kvalifikatsiooniga ja mis tööülesandeid ta täitma hakkab. Palk sõltub sellest, kui kasulik ta on. Kas teeb lihtlabaseid arvutusi või tuleb portfelliga, kus on 30 klienti,” selgitab Marko Kaldre, miks töötasu kuulutuses nimetatud pole.

●● Statistikaamet otsib juhtivstatistikut. „Oleme eelkõige lähtunud kaalutlusest, et tõenäoliselt jääme palkades erasektorile alla ning töökuulutuses palga esiletoomise pärast võiksid mõned sobilikud kandidaadid kandideerimata jätta. Kui võtame kandideerijaga ühendust, et kutsuda ta tööintervjuule või proovitööle, siis ütleme talle alati ka palga suuruse, ent

samal ajal saame tutvustada ka statistikaameti töö eripära. Riikliku statistika tegemine on väga põnev ja töö sisulise poole tutvustamine on nii mõnegi kandidaadi jaoks kasuks otsustama pannud,” selgitab statistikaameti värbamis- ja karjäärikonsultant Evi Möttus.

●● AS G4S otsib tehnikuid. „On tavapärane, et palgakokkuleppe tehakse töösuhte sõlmimisel tööandja ja töötaja vahel. Teiseks, töötasu võib sisaldada erinevaid tasulike, mille suurus võib varieeruda, sõltuvalt näiteks tulevase töötaja oskustest ja pädevusest. Sellest aspektist vaadatuna jätab kindla palgasumma lisamata jätmine vabamad käed läbirääkimistes töösuhte sõlmimiseks,” ütleb personalidivisjoni direktor Ille Einmann.

KOOLITUSED TAMMSAARE ÄRIKESKUSES

24.-25. aprill
FINANTSKURSUS – KOGU FINANTSTÖDE KAHE PÄEVAGA!

29.-30. aprill
LOGISTIKA JA EKSPEDIERIMINE PRAKTIKAS

07.-08. mai
TOIMIVA MEESKONNA KUJUNDAMINE JA JUHTIMINE

09. mai
ENESEKEHTESTAMINE JA TOIMETULEK MANIPULATSIOONIGA

14. mai
INCOTERMS 2010 – ASENDAMATU TÖÖRIIST (VÄLIS)KAUBANDUSES JA LOGISTIKAS

15.-16. mai
FINANTSKURSUS – BILANSS JA RAAMATUPIDAMINE

28.-29. mai
TÖHUSATE LÄBIRÄÄKIMISTE TREENING

Tammsaare tee 47, 11316 Tallinn
Tel 684 1250, 684 1251, ewt@emiewt.ee, www.emiewt.ee

k

KULTUUR

PRINCE RAMA SÕPRUSES

Täna kell 20 esineb kinos Sõprus mullusuviselt festivalilt Schilling tuttav Prince Rama, mille liikmed Taraka ja Nimai Larson on muusikud, tantsijad ja *new-age*'i entusiastid. **EPL**

FESTIVAL POSITIVUS KUULUTAS UUSI ESINEJAJID

Läti festival Positivus lisas esinejate nimekirja ansamblid Two Door Cinema Club (pildil), Noah and The Whale, Michael Kiwanuka, Tom Odell, Palma Violets, Team Ghost, Iiris, Suuns, Darwin

Deez ja Twenty One Pilots.

Festival toimub Salacgrīvas 19.–21. juulil, varem väljahüütud esinejate seas on näiteks Sigur Rós, The xx, Crystal Castles ja Efterklang. **EPL**

SIGRID VIIR KUMUS

Homme kell 18 kutsub Kumu kohtumisõhtule kunstnik Sigrid Viiriga, keda küsitleb kriitik Karin Paulus. Pääs Kumusse, Kadrioru muuseumisse jm maksab homme ühe euro. **EPL**

„Jevgeni Onegin” – väärt solistid ja nutikas lavastus

Arvustus

Ruth Alaküla
ERR-i toimetaja

Andres Laasik
toimetaja

Vanemuise uuslavastuses puhub Läänemere maade koondmeeskond elu sisse teatrigeenius Stanislavski ammusele tõlgendusele.

Dmitri Bertman on toonud Eesti muusikateatrisse hulganisti värskust. Sedapuhku on Bertman taastanud vanast ajast pärit lavastuse ja äratanud Vanemuise väikses majas ellu sellise „Jevgeni Onegini”, mida etendati 1922. aastal Stanislavski häärberi kammerlaval.

Bertman flirdib veidi retroikkusega, visuaalsed kujundid ja üldine lavakultuur on heal tasemel. Arvatavasti on Stanislavski misantseenist tähtsam lauljate individuaalsus, mis mängib kaasa rollide loomises. Kui Linus Börjessoni lauldud Jevgeni Onegin mõjus idüllilises mõisakeskkonnas ebaloomuliku ja võõra tulnukana, siis selles peitub lavastuse põhiline rõhuasetus. Tugev sarm, hea välimus ja armastajale kohane baritoni mahe tämber liitusid Oneginis trotsiga teha kõik vastupidi, kui peaks. Georg Otsa on nimetatud unelmate Jevgeni Onegi-

niks. Võlu poolest on siis Börjesson nagu Ots, kuid tema tõlgenduses on Onegin alati vale mees vales kohas ja selles peitubki tema traagika.

Maria Fontosh kordas Stockholmi kuninglikus ooperis lauldud Tatjanat võrratu vokaalse saavutusena. Eriti orgaaniliselt ja suure mõtte- tihedusega mõjus tema esitus teises pildis, kus Stanislavski järgi n-ö nikerdamine võis kaasa aidata armunud neiu vokaalsele eneseavaldusele. Huvitav küll, mujal tundusid kunagise teatrikorüfee rõhuasetused tihti vanamoodsad, tänapäeval oskavad lavastajad (ka Bertman) ooperipartituuri rohkemat lavale võluda.

Hästi jagatud rollid

Lenski ja Olga rolli täitsid Vilniusest tulnud Merūnas Vitulskis ja Jovita Vaškevičiūtė. Kui Lenski laulab Vanemuise laval enne duelli kaunikõlalise tenorihäälega oma kevade kadunud päevadest, on kõik omal kohal – väärt roll. Vaškevičiūtė Olga rolli puhul tekib kahtlus: kas pole tegu kraadi võrra rohkem karikatuuriga, kui peaks, ja kas see varjund võib tulla just lavastuse kontseptsioonist?

Eelmisel hooajal Kansallisoopperas vürst Greminit laulnud eestimaine bass Koit Soasepp tõendas, et tegemist on lauljaga, kellele on omane aktiivne ja jõuline kohalolek. Vana mehe armastustunnistus väaris igati pikka ja sooja aplausi. Sealtsamast

Helsingist pärit Merle Silmato oli väga hea njanja. Kokku kogutud solistid olid liidetud hea ansamblimänguga. Lavastusel on väga intrigeeriv teine koosseis, kus näeb peale vanemuislase Karmen Puisi Helsingis laulvat Eesti päritolu tenorit Roland Liivi. Tegu on nutikalt läbimõeldud lavastusega.

Teatris visatakse nalja, et kui rollid õigesti jaotada, on edu kindlustatud. Bertman on koostanud meeskonna, tänu millele võis ära kannatada ka Stanislavski-retro, ja see annab põhjust muusikateatri üle diskuteerida. Seegi on ooperigurmaanile präänik. **•**

Onegin (Linus Börjesson, paremal) ja Lenski (Merūnas Vitulskis) – tõsised noored aadlimehed mõisas

Foto: Alan Proosa /Vanemuine

„Jevgeni Onegin”

P. Tšaikovski ooper kahes vaatuses
Lavastaja: Dmitri Bertman (Moskva)
Muusikajuht ja dirigent: Paul Mägi
Dirigent: Lauri Sirp
Osades: Linus Börjesson (Rootsi), Maria Fontosh (Rootsi), Karmen Puis, Jovita Vaškevičiūtė (Leedu), Merūnas Vitulskis (Leedu) jt.

Jonas Tarm pühendas oma muusikateose vägivallaohvritele

USA-s elav noor eesti

helilooja esitles Eesti

muusika päevadel uut

teost „Pealkirjud”.

Sirje Vihma-Normet

kultuur@epl.ee

Äsja lõppenud Eesti muusika päevadel tuli esiettekandele Ameerikas elava noore eestlase Jonas Tarmi teos „Pealkirjud”, mille autor oli pühendanud araabia kevade ohvritele. „See teema vajab minu meelest kõrgendatud tähelepanu,” ütles Tarm. „Sisuliselt pühendasin oma teose kõigile neile, kes on surnud vägivalla tõttu.”

Bostoni konservatooriumi tudengi Tarmi teose vastu oli kõrgendatud huvi juba seetõttu, et 19-aastane muusik pälvis eelmisel aastal USA noorte heliloomingu peavõidu – Morton Gouldi nimelise noore helilooja auhinna. Seda jagas ta 29 laureaadiga, kes valiti välja 700 ASCAP-i konkursile esitatud kandidaadi seast. Tarmi muusika on siiani Eestis kõlanud vaid Järvi suvefestivalil – mullu mängiti seal kammer-teost „Las Ruinas Circulares”.

Käsil džässipingud

Eesti muusika päevade lõppkontserdil kõlanud kammerorkestrile kirjutatud „Pealkirjud” kirjeldas kuulajatele tänavalahinguid teravate muusikaliste väitluste ja vastanduste vormis. Esiplaanil olid üksikisiku (keelpillilolist) ja ühiskonna (orkester) vastuolulised pinged. Ühtlasi olid aga ka kõik orkestriliikmed solis-

Helilooja Jonas Tarm

tid. Seda rõhutati ka visuaalselt – iga orkestrant tõusis oma soololõiku esitades püsti, tekitades niimoodi veelgi intensiivsema atmosfääri.

Tallinna kammerorkestri ja seda juhatanud Risto Joostiga jäi autor rahule. „Olen lausa õnnelik. See on hämmastav, kui kõrge kultuuritase siin on võrreldes Eesti suurusega. Tallinna kammerorkester ja Risto Joost on võrreldes muusikud,” kinnitas Tarm.

Lähiajal noorelt heliloojalt midagi uut oodata ei ole, sest ta on pühendunud õpingutele. „Õpin praegu Bostoni New Endlandi konservatooriumis heliloomingut. Viulimängule jääb vähe aega, ometi mängin orkestris edasi. Praegu õpin, kuidas džäss mängida ja improviseerida,” rääkis Tarm. „Heliloomingus on mul huvitavad õpetajad. Üks neist, Robert Cogan, on ise õppinud Aaron Coplandi ja legendaarse Nadia Boulanger’ juures. Teine õpetaja, John Mallia on pühendunud elektroonilisele muusikale.” **•**

VANA BASKINI TEATRI etendused

ETENDUSTE ALGUS KELL 19.00

Piletid müügil Piletimaailmas, Piletilevis, Statoilis ja kohapeal.
www.vanabaskiniteater.ee

24.04. Salme Kultuurikeskus
25.04. Kiviõli Rahvamaja
27.04. Kuusalu Rahvamaja
29.04. Haapsalu Kultuurikeskus
02.05. Viimsi Kultuurikeskus
06.05. Valga Kultuurikeskus
07.05. Paide Kultuurikeskus
09.05. Salme Kultuurikeskus
10.05. Tapa Kultuurikoda
13.05. Kuressaare Kultuurikeskus
14.05. Orissaare Kultuurimaja

**HELGI SALLO, RAIVO TRASS,
RAIVO METS, VELJO REINIK**

**RICHARD BAER
OOTAMATU
ETTEPANEK**

18.04. Salme Kultuurikeskus
19.04. Vastemõisa Rahvamaja
20.04. Pürksi Kultuurimaja
22.04. Antsla Kultuurikeskus
23.04. Kohtla-Nõmme Rahvamaja

**KADRI ADAMSON, MARIKA
KOROLEV, RAIVO RÜÜTEL,
EGON NUTER, TÕNU KILGAS
RAIVO METS, JANEK SARAPSON**

**ERIC CHAPPELL
MINA HAKKAN
PEAMINISTRIKS**

**ALAN AYCKBOURN
JÄÄGU MEIE
VAHELE**

**ENE JÄRVIS
MARIKA KOROLEV
EVA PÜSSA
RAIVO RÜÜTEL
MADIS MILLING**

16.04. Mustvee Kultuurikeskus
26.04. Salme Kultuurikeskus
30.04. Elva Kultuurikeskus

**VIIMASED
ETENDUSED!!**
Salme Kultuurikeskuses
pensionäridele
pilet 7.50 €!

S SPORT

WEBBER LAHKUB F1-ST

Red Bulli piloot Mark Webber lahkub selle hooaja järel vormel 1-st. Ta on sõlminud lepingu Porchega, et osaleda kestvussõidu MM-sarjas ja Le Mansi 24-tunnisel võistlusel. **Motorsport.com**

ECLEX JUHIB 2:0

Naiste korvpalli meistriliiga finaalseeria teises mängus alistas Eclex 82 : 62 Audentesse naiskonna ning juhhib nüüd seeriat 2 : 0. Võitjate resultatiivseim oli Mirjam Nikolai 21 punktiga. **Delfi**

TENNISISTIDE VÄÄRT TASU

3 miljoni euro võrra suureneb tänava French Openi tenniseturniiri auhinnafond, ületades 22 miljoni euro piiri. Üksikmängu võitjad saavad 1,5 miljonit eurot. **Delfi**

SIIM-SANDER VENE PÄÄSES RASKEMAST VIGASTUSEST

Eesti korvpallur Siim-Sander Vene pääses Leedu liiga reedeses mängus kergema vigastusega, kui esialgu tundus. Plat-sil haiget teinud hüppeliiges lubas Venel juba eile normaalselt kõndida. „Sidemed ei paista katki olevat, praegu pole uurin-gutele minekuks põhjust,” teatas Vene. Eilse esimese veerand-finaalmängu Šiauliaiga jättis ta aga vahele. **Öhtuleht**

Vigastatud Bryant: kuidas peaksin suutma sama heana naasta?

LA Lakersi superstaar

Kobe Bryant jääb korvpalliväljakult eemale vähemalt pooleks aastaks.

Pärt Talimaa

part.talimaa@epl.ee

NBA ajaloo edukuselt neljandale skooritegijale Kobe Bryantile võib ette heita iskust, mis väljendub mõnes mängus sooritatud liigsetes visetes ja väheses pallijagamises. Ent kritiseerida ei saa tema võitlejahinge ja meele-tut võidutahet, tänu millele Bryant on ladunud vastaste korvi lugematu hulga palle, millest paljud on otsustanud ka mängude saatuse. Ega asjata ei oleks korvpallur saanud hüüdnime Must Mamba.

Kuid see Bryant, keda korvpallisõbrad teavad ja on harjunud nägema, võib olla igaveseks kadunud. Eesti aja järgi laupäeva varahommikul toimunud kohtumises Golden State Warriorsiga rebestas Bryant rutiinses mänguolukorras kannakõõluse ja peab pidama kuue kuni üheksa kuu pikkuse mängupausi.

„Kogu treening ja tehtud ohverdused lendasid aknast välja ühe sammuga, mida olen enne miljoneid kordi teinud. Frustratsioon on talumatut,” kirjutas Bryant oma Facebooki kontol. „Ja nüüd pean ma sellest tagasi tulema ja olema 35-aastasena sama hea mängija või veelgi parem? Kuidas

pagana päralt ma küll seda peaksin suutma?”

Bryantil oli sel hooajal peal meeletu tamp: 34-aastasena mängis ta kohtumises keskmiselt üle 38 minuti ehk Lakersi meestest enim. Hooaja keskel mängis ta kümnes järjestikuses kohtumises vähemalt 40 minutit, lisataagana kaelas vinduvad vigastused, millest kõva võitleja ennast segada ei lasknud. Mida hooaeg edasi, seda tihedamini lipsas sisse 48-minutilisi kohtumisi, kus Bryant üldse puhkust ei saanud.

Ei taha vähem pingutada

Asi polnud selles, et treenerid või Lakersi omanikud oleksid sundinud Bryantit ebanormaalselt kaua platsil viibima. Lakersi hing ja vaieldamatu liider ei saanud lihtsalt ise tagasi tõmmata, sest ei tahtnud lasta tekkida võimalust, et 17-kordne NBA meister ei pääse tänava isegi põhiturniirilt edasi.

„Bryant on mängija, kelle ümber kõik keerleb – mitte ainult strateegiliselt, vaid ka emotsionaalselt. Tema töötleb terve kohtumise kohtunikke ja innustab oma võistkonnakaaslast,” iseloomustas Bryantit endine konkurent ja praegune TNT kanali analüütik Steve Kerr. Tundub ebaloo-giline, et Bryant suudaks sellist koormust taluda pärast vigastuspauusi.

Aasta aega tagasi tabas sarnane vigastus Chauncey Billupsit. Kui enne traumat ladus pal-

Hetk enne vigastust: Kobe Bryanti (paremal) kahevõitlus Golden State'i mängumehe Harrison Barnesiga

Foto: AFP/Scanpix

lur ritta hooaegu, kus ta mängis mängus keskmiselt üle poole tunni, siis tänavavõitluse keskmine näitaja olnud alla 20 minuti.

Facebooki kontol lasi Bryant lendu ka mõtte: äkki

üldse mitte naasta? Ent paar rida hiljem lükkas ta selle ümber ja on nüüd loonud ka Instagrami konto, kuhu postitab uuendusi oma tagasitulekuvõitluse kohta.

„Mulle on alati meeldinud

tsitaat, et kui sa näed mind [musta mambat] karuga võitlemas, palveta karu eest. See on mambade mentaliteet – me ei katkesta, me ei kõssita, me ei põgene, vaid jääme püsima ja vallutame,” teatas Bryant. ●

LA Lakers rühib edasi

Esimese mängu pärast Kobe Bryanti vigastust pidas Los Angeles Lakers eile varahommikul, kui koduväljakul alistati San Antonio Spurs.

Juhul kui Utah Jazz kaotas täna varahommikul Minnesota Timberwolvesile, tagas Lakers endale *play-off*i koha. Vastasel juhul peab Lakers põhihooaja viimasel päeval alistama Houston Rocketsi või kaotuse korral lootma, et Jazz jääb võõrsil alla Memphis Grizzliesile.

Ent on selge, et kui meeskond ka kohamängudele jõuab, läheb neil seal väga raskeks. Ülimalt suure tõenäosusega tuleb vastu kas seesama Spurs või Oklahoma City Thunder. Neist kahest pääseb Lakers vaid juhul, kui nad ise Houstonit võidavad ja nii Houston kui ka Golden State kaotavad kõik järelejäänud mängud.

Väljakul peab Lakers nüüd suuresti lootma oma pikkadele, Dwight Howardile ja Pau Gasolile.

„Muidugi hakkab tiim minu seljas sõitma, kuigi mu selg endiselt alles paraneb. Tunnen, et suudan teha palju, et meeskond järgmisele tasemele aidata,” kinnitas Howard.

Noor hiinlane tegi Mastersil ajalugu

Kõigest 14 aasta ja viie kuu vanusest hiinlasest Tianlang Guanist sai Augusta toimunud Mastersil golfi suurturniiride ajaloo noorim võistleja, kes on terve turniiri lõpuni mänginud ehk golfiterminoloogia järgi elanud üle *cut*-i.

Loomulikult hakkas noorest hiinlasest rääkima rahvusvaheline meedia ja peagi sai Zhixini kooli kaheksandas klassis õppiv Guan imelapse tiitli. „On hirmutav mõelda, et ta on sündinud pärast seda, kui olin võitnud oma esimese Mastersi. Samuti olen põnevil, kuna olen suutnud innustada lapsi golfi mängima ja mitte ainult

Ühendriikides, vaid ilmselgelt ka Hiinas ja mujal maailmas,” kiitis Guani BBC vahendusel maailma kuulsaim golfimängija Tiger Woods.

Kaks golfiässa tegid turniiri eel ühise treeningu. „Iga kord, kui temaga koos mängin, tunnen ennast paremini ja saan enesekindlust juurde,” sõnas Guan. Woods on ühtlasi noorukese hiinlase lemmikmängija.

Guan lõpetas Mastersi 58. kohaga, ent teenis parima amatööri karika. „Ma arvan, et tegin see nädal päris head tööd, ja ei suuda uskuda, et see kõik on läbi,” ütles Guan.

Ühtlasi peab nelja-aastaselt golfi mängima hakanud hiinlane Augusta radu maailma raskeimateks. Profimängijaks ei kavatse ta niipea saada. „Pean enne veel kõvasti arenema. Pole mõtet kiirustada,” ütles Guan. Enda sõnul tuleb tal tööd teha avalöögi, mille pikkus jätab veel soovida.

Mastersi võitis austraallane Adam Scott, kellele see oli esimene suurturniiri võit. ●

Tianlang Guan Pärt Talimaa

Kümme päeva Ameerika jalgpalliliiga draft'ini: ennustamine jätkub

Mida lähemale jõuab järgmise nädala lõpus USA-s New Yorgis aset leidev Ameerika jalgpalliliiga NFL-i draft, seda rohkem saab lugeda oletusi selle kohta, kus võiks eestlasest kaitsemängija Margus Hunt lõpuks maanduda.

Pühapäeval avaldas sel teemal järjekordse kirjatüki Tennessee Titansi pooldajaskonna blogileht Music City Miracles, kus analüüsiti Hundi võimalusi jõuda otsaga just sellesse Nashville'is asuvasse klubisse. Eestlastel oleks siis juba eriti palju põhjust Tennessee Titansile poialt hoida, sest samas

klubis mängib juba 2005. aastast saadik ründeliini tagamängijana teinegi eesti soost palur Michael Roos.

Näiteks arutleb Titansi fänniblogi: kuna Titansi uus kaitsemängutreener eelistab pallureid, kes võtavad kaitsele palju ruumi, poleks sellele kohale kedagi paremat kui üle kahe meetri pikkune Margus Hunt.

Hundi fenomen pole USA-s sel hooajal sugugi ainuke. Ka teistel riikidel on mängus omad mehed, kellele poialt hoida. CBS-i telekanali spordiblogi palus tuntud NFL-i

Margus Hunt teel NFL-i

ekspertidel hinnata võõrlegionäride võimalusi eelseisval draft'il ja neist ühe arvates võib draft'i avavoorus endale uue kodu leida mitu mitteameriklast. Esikümnesse mahub neist kaks ja mõlemad on Hundiga sarnaselt tagakaitjad: ghanalane Ziggy Ansah ja sakslane Björn Werner. Peale nende on head võimalused draft'i avavoorus klubi leida inglasele Menelik Watsonil, eestlasel Margus Hundil ja austraallasel Jesse Williamsil, kirjutab CBS. ●

Aet Süvari

Triin Aljand: suurele ebaõnnele vastukaaluks paranen kiiresti

Eesti esiujuja käis reedel plaanilisel kannalõikusel, teise jala vigastus on ilusti paranenud.

Aet Sõvari
aet.suvari@epl.ee

Vaevalt jõudis Eesti tippujuja Triin Aljandi parem jalg lõikusest paraneda ja veidi taastuda, kui nüüd peab ta juba sellele toetuma, et anda paranemisaega teisele, vasakule jalale, mida reedel opereeris dr Mihkel Mardna.

Märtsi alguses juhtus Aljandiga mäletatavasti õnnetu äpardus, kui ta murdis basseini hüpatas parema jala metatarsaalluu ja pidi lõikuslauale heitma. Kolm nädalat hiljem oli jalg kenasti lõikusest paranenud, kuid Aljand andis jalale veel paar nädalakest taastumisaega – ees ootas vasaku kanna plaaniline lõikus ning seega tuli kindel olla, et parem jalg jaksab karkude toel tema

keharaskust kanda. Dr Mardna sõnul oli tegu sportlast üle aasta vaevanud kannakõõluse kinnituskohaga ning kuna konservatiivne ravi ei andnud tulemusi, tuli lõikusele minna.

See läks igati hästi ning eile kõlas Aljandi hääl telefonis juba reipalt. „Kõik on hästi, jalg paraneb ilusti. Ka teine jalg ei tee enam muret, juba võin terve keharaskuse sellele toetada,” rääkis Aljand, kelle sõnul kaitseb paremat jalg pärast operatsiooni ka kips. Vasaku jala lõikuse järel ajas ta ilma kipsita läbi.

Paar kuud vähem koormust

Pärast esimest lõikust tuli Aljandil seetõttu väga palju paigal istuda, alguses ta pea-aegu liikuma ei pääsenudki. „Pärast siiski hüppasin ringi ühe jala peal ja karkudega. Kui jalg ära paranes, siis tegin juba isegi kuiva trenni. Basseini ma veel minna ei saanud, sest parema jala haige kand ei lubanud seinast lah-

ti tõukamist ja vasaku puhul pidi jälgima, et õmblused lahti ei rebeneks,” ütles Aljand.

Nüüd tuleb tal paremal jalal kipsi kanda kuni kolm nädalat, pärast seda võib vaikselt taastusharjutusi tegema hakata. Basseini naasmise kuupäev pole veel päris kindel. „Sinna on igal juhul veel aega, eks seda jõuan arstiga arutada,” Dr Mardna sõnul võib Aljand täiskoormusega treenima hakata hinnanguliselt kahe–kolme kuu pärast.

Võib arvata, et vahepealne aeg pole õnnetu trauma ja plaanilise lõikuse pärast Aljandile kõige roosilisem olnud. „Eks on raskemaid päevi ja paremaid päevi,” arutles ujuja. „Õnneks läheb siiski iga päevaga paremaks ja ma näen, et sellest saab üle. Vähemalt on paranemine väga hästi sujunud. Olen mõelnud, et kuigi see oli suur ebaõnn, et ma vasakut jalg vigastasin, on vähemalt sellele vastukaaluks see, et olen nii hästi paranenud.”

Aljand valiti mullu parimaks naissportlaseks.

Foto: Ilmar Saabas

Raio Piiraja koduklubi peatreener vallandati

Hiina jalgpalli esiliigas mängiv Raio Piiraja koduklubi Chengdu Blades jätkas nädalavahetusel kesist seeriat. Klubi sai hooaja viiendas voorus juba neljanda kaotuse. Seekord jääd võõrsil 0 : 2 alla liigatabelis teist kohta hoidvale Chongqing Lifanile. Ühtlasi tehti ametlikult teatavaks, et Chengdu peatreener, hiinlane Haitao Hao peab endale uue töökoha otsima.

„Tegelikult olime juba nädala peatreenerita harjutanud, uut meest otsitakse. Kuuldavasti peaks uus treener tulema Euroopast. Kohutumise mõlemad väravad löödi meile teise poolaja keskel paariminutilise vahega,” teadis Piiraja, kes oli platsil kohtumise algusest lõpuni. Chengdu Blades on ühe punktiga tabelis 13. kohal – tahapoole jääb veel kolm meeskonda.

Taavi Rähni koduklubi Hunan Xiangtao avas aga võiduarve ja oli 3 : 2 üle Yanbianist. **• Ivar Jurtšenko**

Täna Delfi Spordis:
Vaata kell 19
otseülekandes
Rapla-TTÜ korvpalli
veerandfinaali!

Head ajad, väärt laulud!

RETRO F.M

Kuula Eesti ainsat retrojaama veebis retrofm.ee või

Tallinn 97,8 Saaremaa 95,4 Pärnu 98,3 Rakvere 98,7 Viljandi 97,9 Türi 98,1 Varbola 98,0 Tartu 98,6

kuulutused.ee

Nüüd kuulutuste tellimine veelgi lihtsam. Vali rubriik, kirjuta tekst ja tasu – kõik ühest kohast! Reakuulutusi saab anda internetis aadressil kuulutused.ee, e-postiga anni.koppel@lehed.ee ning kõikides Eesti Posti kontorites üle Eesti. Info telefonil 680 4506.

20. SÜNNIPÄEV

FORUM CINEMAS COCA-COLA PLAZA | KOSMOS | EKRAAN | ASTRI

15.-19. APRILL ON KÕIKIDES MEIE KINODES ERILISED HINNAD

2D=2€ 3D=3€

VAATA KÕIKI PAKKUMISI JA TUTVU TINGIMUSTEGA: WWW.FORUMCINEMAS.EE/SYNNIPAEV

„TRON: PÄRAND“ LAVASTAJALT JA FILMI „AHVIDE PLANEEDI SÖND“ TOOTJATELT

MS12

TOM CRUISE UNUSTUS

MAA ON MÄLESTUS, MILLE NIMEL TASUB VÕIDELDA

13.05 15.55 18.45
20.00 (v.a. E, N) 21.30 (v.a. N)

ALGUPÄRASE "LOHETÄTOVEERINGUGA TÜDRUKU" LAVASTAJALT

K14

Nils Arden Oplevi film COLIN FARRELL NOOMI RAPACE DOMINIC COOPER TERENCE HOWARD

VARJATUD KÄTTEMAKS

KÄTTEMAKS ON VÄLTIMATU

16.20 19.05 21.45

TOBIAS LINDBOLMI FILM

K12

KAAPERDAMINE

SOMAALIA PIRAATIDE KÜÜSIS

18.55 21.15

ESTINFILM

BEEBIKINO: SAMMY SEIKLUSED 2 PERE 2D EST ainult 18. aprill 12.15 15.00

ELAVAD PILDID 17.35 (v.a. E, T) MS12

G.I. JOE: KÄTTEMAKS 3D MS12 14.35 (v.a. N) 18.40 21.25 (P, E, T, K)

HIIGLASETAPJA JACK 3D 14.15 (v.a. N) 14.35 (ainult N) 3D 16.05 (v.a. N) 2D RUS 11.55

HÄDAABIKÕNE 21.40 K14

IDENTITEEDIVARAS 16.35 (v.a. R, T, N) 19.00 21.20 (ainult R, L, K) K14

KEHA 16.15 19.10 MS12

KRUUDID 3D EST 13.20 17.25 (v.a. R, E, N) 2D EST 11.45 14.05 3D RUS 11.50 16.00 17.25 (R, E, N)

KOHTUMÕISTJA 21.20 (P, T) K12

KURJAD HINGED 19.30 21.55 K16

KÕRVALMÕJUD 18.50 (v.a. R, K, N) 21.35 K12

MAKAAK MARCO 2D EST 11:40 MS6

METSİK KOOLIVAHEAEG 16.45 (ainult R, T, N) K16

MÖBIUS 21.20 (ainult E, N) K12

PELGUPAIK 16.50 (ainult L, K) MS12

PÕGENEMINE PLANEEDILT MAA PERE 3D EST 16.55 (v.a. N) 18.50 (K) 2D EST 12.05 14.10 17.00 (ainult N) 18.10 (ainult E) 3D RUS 12.00 (v.a. N) 18.50 (ainult R) 2D RUS 11.30 18.10 (ainult T)

SUUR JA KÕIKVÕIMAS OZ 3D 13.10 (v.a. N) MS6

3D A. Le Coq sviit: 18.00 (ainult L, P) 13.35

3D RUS A. Le Coq sviit: 15.00 (ainult L, P) 18.00 (ainult R)

MUSTAD MÄNGUD 21.50 (P, E, K) K14

TUME TAEVAS 21.50 (v.a. P, E, K) K12

TÄITSAMEHED 15.20 (v.a. E, T) K14

TÜDRUKUTE SALAJUTUD 14.45 (ainult R, E, K) MS12

VASTUVÕTUREGLID 16.50 (v.a. L, K) MS12

VISA HING: HEA PÄEV, ET SURRA K12 14.30 (v.a. R, E, K)

VIRU. VABADUSE SAATKOND 13.50 (v.a. E, T) 20.20 L

21 TÄIS! ainult 18. aprill 21.2 EELLINASTUS! K14

OLÜMPOS ON LANGENUD ainult 18. aprillil 20.00 ERILINASTUS! K12

SAMMY SEIKLUSED 3D EST PERE ainult 18. aprill 18.50 EELLINASTUS!

TRANSSE EELLINASTUSED! PERE 12.04. ja 13.04. 21.25 / 18.04. 21.30

*A.Le Coq Sviidi seansid tööpäeviti alates 17:00, nädalavahetustel ja pühadel 13:00

Piletihinnad: E-N ja reede kuni kl 18:00 tavapilet 4,50€/lastepilet 2,50€, 3D-pilet 5,00€/lastepilet 3,50€. E-N alates kl 18:01 tavapilet 5,00€/lastepilet 2,70€, 3D-pilet 7,00€/lastepilet 3,70€. Reede (alates 18:01), L-P ja riiklikel pühadel tavapilet 6,50€/lastepilet 2,90€, 3D-pilet 8,00€/lastepilet 3,90€. A.Le Coq Sviit E-N pilet 17€. R-P pilet 21€.

TÄNA KINOS ARTIS:

ARTIS KUNST ON KINOS

EUROPA CINEMAS MEDIA-PROGRAMME OF THE EUROPEAN UNION

Väärikad kinohommikud

Hiite lummus

Filmi juhatab sisse Rein Maran.

Iga 5. seanss TASUTA!

11:00

KAAPERDAMINE

11:25 17:30 21:50

Uus Saksa Film

13:30 19:00

16.04

Väärikate kinohommikud: Hiite lummus 11:00

Kaaperdamine 11:25 | 17:30 | 21:50

Saksa kevad 2013. Uus Saksa film - Baierimaa eri: Viis sõpra 13:30

Thérèse Desqueyroux 15:20 | 19:35

TÄNA KINOS SÕPRUS:

KINO »SÕPRUS«

EUROPA CINEMAS MEDIA-PROGRAMME OF THE EUROPEAN UNION

PARIS KINO - AASTAST 1955

10.-16. APRILL 2013

FREEDOM FRIES

AMERIKA KULTUSTILIDE FESTIVAL

15:30 18:00

15.04

Freedom Fries: «Happiness» 15:30

Freedom Fries: Stan Brakhage lühifilmid 18:00

Sõpruse sünnipäev - Prince Rama live! 20:00

Vaata kino Sõprus nädalakava www.kinosopruse.ee

11:25 17:30 21:50

13:30 19:00

15:25 16:45 19:00

www.kino.ee | Estonia pst. 9, Tallinn | Solarise keskus | Tel. 663 1380

Danske Bank New Standards

19.-28.04.2013

T 23. aprill kell 18 Merepaviljon

MICHEL PORTAL & BOJAN Z (Prantsusmaa)

Piletid müügil Piletilevi müügikohtades ja internetis www.piletilevi.ee
Jazzkaare info 666 0030 ja piletid@jazzkaar.ee.

KAFO ERGO EestiPäevaleht www.jazzkaar.ee

Danske Bank New Standards

19.-28.04.2013

20.04 kell 14 Merepaviljon

Lastekontsert "JAZZIMADIN"

Reigo Ahven, Siim Aimla, lapsed ja ansambel Kirsioied

Piletid müügil Piletilevi müügikohtades ja internetis www.piletilevi.ee
Jazzkaare info 666 0030 ja piletid@jazzkaar.ee.

KAFO ERGO EestiPäevaleht www.jazzkaar.ee

TALLINNA LINNATEATER

Eesti filmi laulud 22., 23. aprillil 19.00

Ma armastasin sakslast 25., 27. mail 19.00

Päl-tänava poisid juunis-juulis 20.00

Kassa: 66 50 800 www.linnateater.ee

KRISTIINA VIIRON

Õnne sünnipäevaks!

Eesti Päevaleht

Kirjanike Maja

Kirjanike Maja musta laega saalis, Harju 1, Tallinn

17. aprillil kell 18.00 TOSSUTÄKUGA EUROOPASSE

Raamatut Eduard Vilde reisidest laias ilmas esitleb autor, Eduard Vilde muuseumi juht KAIRI TILGA. Temaga vestleb klassiku elukäigust, reismisest ning Euroopast siis ja nüüd kirjandusteadlane JAANUS VAIKSÖÖ. Mõttereise saadab akordionil INDREK LIIT.

Info telefonidel 6 276 410 ja 6 276 412
Pilet 2 eurot, (ül)õpilastele ja pensionäridele 1 euro

Nüüd kuulutuste tellimine veelgi lihtsam!

Telli kuulutus Eesti Päevalehte, Eesti Ekspressi ja Maalehte ühest kohast!

Vali rubriik, kirjuta tekst ja tasu internetipangas.

kuulutused.ee

Reakuulutusi saab edastada ka e-postiga anni.koppel@lehed.ee ja kõikides Eesti Posti kontorites üle Eesti. Lisainfo telefonil 680 4506.

kuulutused.lehed.ee

Nüüd kuulutuste tellimine veelgi lihtsam. Vali rubriik, kirjuta tekst ja tasu – kõik ühest kohast! Reakuulutusi saab anda internetis aadressil kuulutused.lehed.ee, e-postiga anni.koppel@lehed.ee ning kõikides Eesti Posti kontorites üle Eesti. Info telefonil 680 4506.

MAALEHE maasikaraamat

Asta-Virve Libek
ja Väino Eskla

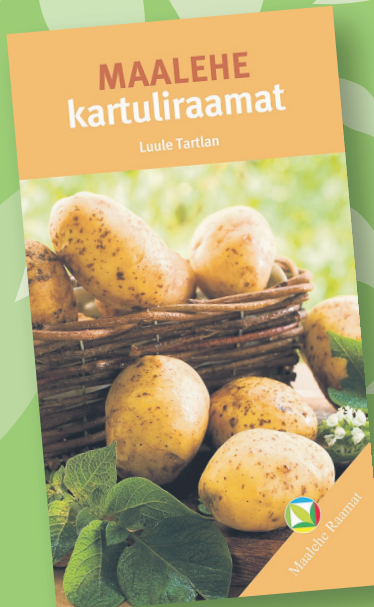
184 lk, pk

„Maalehe maasikaraamat” abistab nii algajaid kui ka kogunud maasikakasvatajaid sordivalikul, istutusmaterjali muretsemisel, istandiku rajamisel ja hooldamisel ning haiguste ja kahjurite äratundmisel.

Tellimiseks helista telefonil 680 4443 või külasta meie kodulehte www.healugu.ee

MAALEHE kartuliraamat

Luule Tartlan

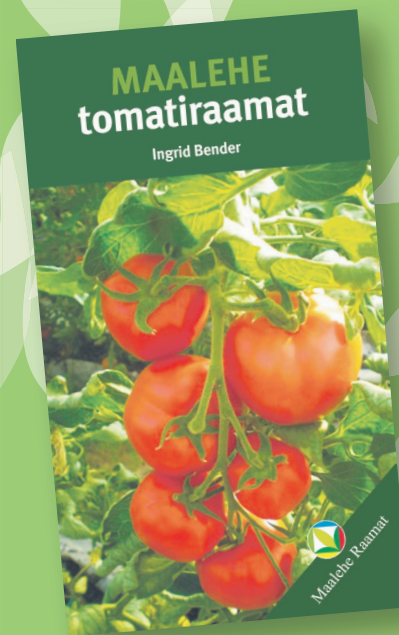
128 lk

Raamat püüab anda nõu ja näpunäiteid, kuidas tulemuslikult kartulit kasvatada ja tarbijate soovidele vastu tulla. Jagatakse juhiseid neile kasvatajatele, kelle jaoks on sobiva sordi ja edukate kasvatusvõtete leidmine keeruline.

Tellimiseks helista telefonil 680 4443 või külasta meie kodulehte www.healugu.ee

MAALEHE tomatiraamat

Ingrid Bender
76 lk, pk

Raamatust leiata juhised, kuidas kasvatada tomatit kasvuhoones, avamaal, aknalaual ja rõdul; milliseid kasvutingimusi tomat vajab; saate infot taimede ettekasvatamise, istutamise ja hooldamise kohta ning lisaks leiate ka põhjalikud sordikirjeldused.

Tellimiseks helista telefonil 680 4443 või külasta meie kodulehte www.healugu.ee

Nüüd kuulutuste tellimine veelgi lihtsam!

Telli kuulutus Eesti Päevalehte, Eesti Ekspressi ja Maalehte ühest kohast!

Vali rubriik, kirjuta tekst ja tasu internetipangas.

kuulutused.lehed.ee

Reakuulutusi saab edastada ka e-postiga anni.koppel@lehed.ee ja kõikides Eesti Posti kontorites üle Eesti. Lisainfo telefonil 680 4506.

AEG KAUBELDA!

Holmes & Meyers
kutsub metsaomanikke
läbi rääkima metsas
planeeritavate raiete üle.

Ostame kasvava metsa raieõigust.
Pakkuda võib lageraieid
harvenduseni.

ERIPAKKUMINE! Pakume kasvava
lepiku eest head hinda.

Lõhutud küttepuid

müük, tellimine: tel 600 5323

HOLMES & MEYERS
Metsasöbralik ettevõtmine

tel 5553 3064, 5554 0620
e-post info@holmesmeyers.eu

Müük

• **Profi töötool Kinnarps.**

Uue hinnaga saad meilt sama tooli + kogu kontori sisustuse. Kasutatud büroo ja profimööbel. Tähetorni 21-i Tallinn E-R 10-17 Apuneks OÜ

• **Müüa lõhutud märjad- ja kuivad küttepuid.** Tel 509 2933.

Ost

• **Ostan Seiklusjutte Maalt ja Merelt sarja raamatuid.** Tel 5199 4144.

Teenus

• **KAARDIDENNUSTAVAD**
Tel 900 1727 24h, h 1,09 €/min
www.ennustus.ee

Laen

• **Laen kinnisvara tagatisel** ASA&O LaenuGrupp. Tartu mnt 29 Tln. 648 6083 www.aolaenud.ee Tutvuge tingimustega, konsulteerige asjatundjatega.

Rent

• **Üürin omanikult korteri Tallinnas,** tel 508 9052.

Teated

• **MTÜ Ida-Harju Koostöökoda kuulutab välja taotlusvoor** 11.06-13.06.2013. Avatud on meetmed 1.1 TEEME KOOS ja 2.1 TÖÖD JA LEIBA. Info taotlemisest tingimuste kohta www.idaharju.ee, telefonil 5694 5871 või info@idaharju.ee

Vabatahtlik Reservpäästerühm

avaldab sügavat kaastunnet
Hevelin Õispuule kalli

EMA

surma puhul

Südamlik kaastunne
Heidi Kollile kalli

ISA

kaotuse puhul

Põllumajandusuuringute Keskus

Avaldame kaastunnet
Ene Lauringsonile

EMA

surma puhul

Kolleegid
Tallinna Muusikakeskkoolist

Nõmme Spordiklubi

mälestab kauaaegset
Kurgjärve Spordibaasi kokka

MIHHAIL PAISTI

ja avaldab kaastunnet omastele

Südamlik kaastunne
Kadi Kaljolare

ISA

surma puhul

Eha ja Katrin

Südamlik kaastunne
Andres ja Arno Pastarusele

ISA

kaotuse puhul

Töökaaslased
ASist G4S Eesti

Avaldame kaastunnet
Regina Gubanova
ema

**VALENTINA
PEENEMAA**

surma puhul

Sikupilli Prisma kollektiiv

Avaldame kaastunnet
Made Shumanile
ema

**MIRALDA
HEINATI**

surma puhul

Sikupilli Prisma kollektiiv

Kallis Kristiina
Oleme Sinuga sel raskel hetkel,
kui jääd hüvasti oma ema

**MARINA
TAMMOJAGA**

Aita pere

Avaldame kaastunnet
Igor Pihelale venna

OLEG LJADOV

surma puhul

Skanska AS

Mälestame kauaaegset
majaelanikku

ELVIRA VAINBERGI

Avaldame kaastunnet abikaasale

KÜ Sõpruse 186

Avaldan kaastunnet perele,
lähedastele, sõpradele ja
jalgrattaspordi kogukonnale

**OLEG
LJADOVI**

kaotuse puhul

Meie lein on ühine
Mälestus temast jääb
Valgevene jalgratturite seas
kestma

Oleg Logvin, Minsk

Südamlik kaastunne
Ingrid Nõlvakule
kalli

VANAEMA

kaotuse puhul

OÜ Tex Trade

Südamlik kaastunne
Argo Kollomile perega

**OLEV
MATHIESEN**

30.05.1928 – 13.04.2013

kaotuse puhul

Töökaaslased
Eesti Kunstnike Liidust

Teatame sügava kurbusega kalli
ema ja vanaema surmast

**EVA
TJASKO**

03.12.1950 – 12.04.2013

Ärasaatmine
reedel, 19. aprillil kl 11
Pärnamäe Krematooriumis

Leinavad omaksed

SA Tallinna Lastehaigla

avaldab südamlikku kaastunnet
Maie Kirkman-Kirchmannile
ema

**ILME
KIRKMANI**

surma puhul

Teatame sügava kurbusega,
et on lahkunud
meie kallis abikaasa,
ema, vanaema ja
vanavanaema

**MAIE
LAIN**

17.01.1923 – 12.04.2013

Leinab pere

Hüvastijätt 17.apr. kl 16
Pärnamäe Krematooriumis

TELEVISIOON

ETV	KANAL 2	TV3
06.55 Terevisioon 08.55 Draamasari Holby City haigla: Lõks vanematele (Inglise 2003) 09.55 Terevisioon* 11.55 Prillitoos (subtiitritega)* 12.55 Puutepunkt (subtiitritega)* 13.25 Meie inimesed: Maria* 13.50 Osoon (subtiitritega)* 14.20 Välisilm* 14.55 Välisilma dokk Hiina sissetung Euroopasse (When China Relocates to Europe, Prantsuse 2012)* 15.45 Ilus maa: Süvahavva villavabrik 16.00 Draamasari Holby City haigla: Lõks vanematele (Inglise 2003)* 17.00 Aktuaalne kaamera 17.10 Komöödiasari Hajameelselt abielus (Eesti 2006) 17.35 Draamasari Waterloo Roadi kool (Waterloo Road, Inglise 2006) 18.30 Aktuaalne kaamera 19.00 Ringvaade 20.05 Vabariigi kodanikud 21.00 Aktuaalne kaamera. Ilm 21.30 Sport 21.40 OP! 22.10 Draamasari Vaalasaarte Maria: Asitõend (Hvaler, Norra 2010) 22.55 Draamasari Waterloo Roadi kool (Waterloo Road, Inglise 2006)* 23.45 Ringvaade* 00:57 ERR-i uudised	06.00 Punased roosid*, 484 06.45 Joonissari Lucky Luke seiklused: Koolipapa 07.10 Joonissari Delfiin Flipper: Paljas-tatud piraadid 07.35 Joonissari Multimaania 08.00 Reporter* 09.00 Roosa teemant*, 92 10.00 Keelatud vili*, 105 11.00 Kodus ja võõrsil*, 5475 11.30 Tohter Olaf* 12.30 Sõber koer* 13.00 Ärapanija* 13.30 Doktor Oz: Miks mehed peta-vad? 14.30 Komissar Rex: Mörv vanglas 15.30 Punased roosid, 485 16.30 Roosa teemant, 93 17.30 Kodus ja võõrsil, 5476 18.00 Küladetektiivid, 12: Rosen-heimi mängurid 19.00 Reporter 20.00 Eesti kõige-kõige 20.30 Krimi 21.00 Kriminaalne Venemaa: Julm üüriline, 1 21.35 Nikita: Vastupanu 22.35 Mängufilm Soomusauto (Armored, USA 2009) 00.30 Chuck: Chuck vs elavad surnud 01.25 Merepatrull: Kahurid 02.15 Mõrvaennetajad*: Tunnistaja 03.00 Reporter* 03.50 Eesti kõige-kõige* 04:15 Unistuste hotell – Maldiivid* (Das Traumhotel: Malediven, Saksamaa/ Austria 2011)	06.15 Multifilm Transformerid: Prime ja tema tiim 06.40 Multifilm Winxid 07.05 Multifilm Käsna-Kalle Kantpüks 07.30 Beyblade: metallvõitlejad 1, 34: Sära, Neitsil! 07.55 Armastus võidab, 16* 08.55 Kirgede torm, 1611* 09.55 Vaprad ja ilusad, 6451* 10.20 Top Shop 10.35 Kälimehed 3, 7: Mere äärde, Jürikene 11.35 Kaitseinglid 3, 4: Peatus 12.30 Ment 2, 6: Amatsoonide hädakisa* 13.30 CSI Miami 10, 09: Mõned surnud mehed* 14.30 Vaprad ja ilusad, 6452 15.00 Lena, mu elu armastus, 75 16.00 Armastus võidab, 17 17.00 Kirgede torm, 1612 18.00 Kättemaksukontor 5, 11: Tasuja, 1 19.00 Seitsmesed uudised 20.00 Kaua võib! 20.30 Suletud uste taga 2, 12: Tüt-re sõda isa elukaaslasega 21.30 Dr House 8, 19: Ropp sõna 22.30 KINO3: Mängufilm Surmaralli (Death Race, USA 2008) märul 00.35 CSI kriminalistid 12, 6: Veidrikud ja nohikud 01.30 Vabaduse hind 1, 4: Pisikestest suukestest 02.15 Kuni surm meid lahutab 4, 7: Lahkuminek 02.40 Kaua võib! * 03.05 Stop! * 03.30 Suletud uste taga 2, 12: Tüt-re sõda isa elukaaslasega* 04.15 Kaua võib! * 04.40 Seitsmesed uudised 05:30 Lena, mu elu armastus, 75*

ETV2, KANAL 11, TV6, KANAL 12

ETV2
07.10 Animasari Völukarusell: Teo Tiidu suur näitus* **07.20** Animasari Tatonka lood: Must päike (Prantsuse 2010)* **07.30** Animasari Ruff tegutseb (Inglise 1999)* **07.41** Animasari Ma olen hirmus mutukas **07.43** Animasari Mina olen loom **07.45** Seiklussari Willy Fogiga ümber maailma: Akita tsirkus* **08.15** Lastetuba **08.30** Optiõul **09.00** Ringvaade* **10.05** Midsomeri mõrvad **11.40** Jüri Üdi klubi **12.32** ERR-i uudised **17.30** Rakett 69* **18.00** Anima-sari SimsalaGrimm: Kuldkiharake ja kolm karu **18.30** Lastetuba **18.45** Animasari Völukarusell **18.55** Animasari Jutud väikestele lastele: Liblikas, kes põrutas jalaga **19.05** Animasari Tinga Tinga lood: Miks gnuud trambivad **19.20** Aktuaalne kaamera (viipekeeles) **19.30** Aktuaalne kaamera (vene keeles) **20.00** Pealt-nägija (venekeelsete subtiitritega)* **20.45** Erica: Värsiread **21.30** Pärandiaasta. Vana aja asjad: Mood **21.45** Pärandiaasta. Mitte ainult minevikus: Mood **22.15** Pärandiaasta. Päev Maratis **22.35** Pärandiaasta. Uue aja asjad: Rõivad ja mood **22.50** 4x4. Magadan, 3/10 **23.20** Eesti TOP 7 **00.05** Kuritegu* **01.00** Mid-someri mõrvad* **02.41** ERR-i uudised

TV6
06.00 Hommikuraadio **08.30** Seitsmesed uudised **09.30** Kodu keset linna 3, 49 **10.00** Kutsuge Cobra 11 8, 13 **11.00** Kiirus **13.10** Top Shop **13.30** Kodu keset linna 3, 50 **14.00** Farscape – kosmoses kaotsis 3, 56 **15.00** Kut-suge Cobra 11 8, 13 **16.00** Kolmas kivi Päike-sest 4, 87 **16.30** A-Rühm 3, 24 **17.30** Kutsuge Cobra 11 8, 14 **18.30** Simpsonid 19, 7 **19.00** Ameerika paps 1, 4 **19.30** Seks ja linn 2, 24 **20.00** Kolmas kivi Päikesest 4, 88 **20.30** Simp-sonid 19, 8 **21.00** KINOÕHTU **23.30** Paljalt naljakas **1.00.00** Eureka 4, 2 **01.00** Salatoimi-kud 3, 58 **02.00** Hommikuraadio **04.35** Kodu keset linna 3, 50 **05.00** Seitsmesed uudised **05.50** Uudistemagasin

Kanal11
05.30 Roosa teemant, 22 **06.15** Totaalne arkamine! **09.00** Doktor Oz* **09.55** Ellen* **10.50** Linnalegendid **11.20** Keelatud vili*, 105 **12.10** Top Shop, 79 **12.25** Nero Wolfe: Detektiiv läheb liikvele*, 4 (Nero Wolfe, USA 2001) **14.25** Südametukse, 203 **15.15** Südametukse, 204 **16.10** Keelatud vili, 106 **17.05** Restoraniduell **18.00** Doktor Oz **19.00**

Saladused **20.00** Ellen **21.00** Modellielu, 7 **22.00** Kadunud **23.00** Mis eile juhtus?, 6 **23.35** Kaunis valus **00.10** Reporter **01.10** Res-toraniduell* **01.55** e-armastus **02.25** Sala-dused* **03.15** Doktor Oz **04.00** Doktor Oz* **04.45** Reporter*
Kanal12
06.30 Kuldvillak* **07.00** Reporter **08.00** Galileo* **08.30** MacGyver*: Otsustav lähe-nemine **09.20** Conan*, 66 : Seth Roge-n, Earthquake **10.10** Rannavalve: Minu isa on kangelane **11.00** Jututuba **13.40** Komissar Rex*: Moseri surm, 1 **14.35** Walker – Texase korralvalvur*: Taas ekraanil! Üks lõõming, üks korralvalvur, 1 **15.25** MacGyver: Meis-tervaletaja Jack **16.20** Kloun: Tulnukad **17.10** Komissar Rex **18.05** Walker – Texase korralvalvur **19.00** Tuvikesed* **19.30** Tuvi-kesed* **20.00** Galileo **20.30** Ärapanija **21.00** Kaks ja pool meest*: See ei lõpe hästi **21.30** Mängufilm Kadedus **23.30** Conan, 67 **00.20** Kaks ja pool meest: Kolm tüdrukut ja keegi Bud **00.45** Tuvikesed **01.10** Tuvike-sed: Ma ei tapnud sheriffi **01.35** Night Chat **05.00** Postimees.ee

HOROSKOOP

JÄÄR Sul on tahtmine vägesid juhatada, kuid nappida võib kan-natlikkust. Kellelgi on jälle vastu-pidi, nii et ühendage oma jõud!

SÖNN Otsige iseendast ja te leiate kõik! See Goethe mõttetera on praegu sinu jaoks väga sobiv – nimelt võid oma alateadvusest kätte saada rohkem kui tavaliselt.

KAKSIKUD Sinu kiire ja taipliku olemuse jaoks on päevas liiga palju põhjamaist aeglust ja igavat kainust. Sa tahaksid sellest aegla-sest masinast välja karata ja mõne kiirema sõiduriistaga liikuda.

VÄHK Õhus on tunda suurenevat konkurentsi, aga ka võimalust suu-remaks muutuseks. Sa pead olema valmis otsustavaks sammuks – iga hinna eest vana olukorra säilita-mine ei ole õigustatud.

LÕVI Energiat on sinus küll üle keskmise, kuid probleem on selle kasutamisega. Võimalikud on energeetilised kokkupõrked teistega, kuna surud oma maail-mavaadet peale.

NEITSI Kasulik oleks teha muuda-tusi, vaadata läbi vanad plaanid ning vajaduse korral teha neisse korrektiive. Oled hea psühholoog ning suudad suurepäraselt lugeda oma partnerite kehakeelt.

KAALUD Millesse usud sina ja millesse usuvad sinu sõbrad? See küsimus võib olla tähtsam, kui sa ehk arvatagi oskad. Ideaalid liida-vad, aga ka lahutavad inimesi.

SKORPION Kellegi olek ja käitu-mine võib sind mitte rahuldada, aga ehk oled ise teiste suhtes liiga nõudlik? Suhe on alati ju kahe-poolne.

AMBUR Sul on rohkem juhustlikku õnne või sa lihtsalt arvad seda ole-vat. Kipud võtma liiga suuri riske, tagajärgedele mõtlemata.

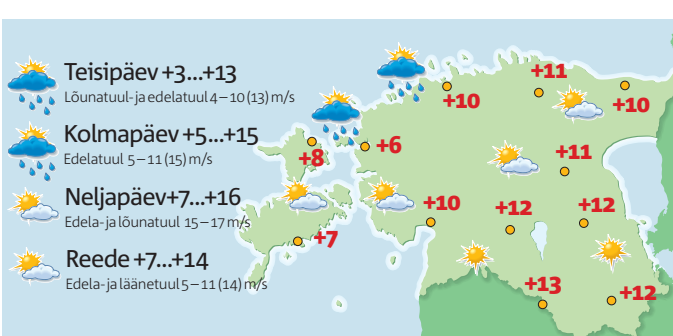
KALUIKITS Mõni mälestuspilt minevikust võib esile kerkida ja hakata sind painama. Suhtud oma kaaslastesse kuidagi kahtlustavalt.

VEEVALAJA Infotulv, aga ka intel-lektuaalsed pinged ja vastuolud võivad muuta päeva väsitavaks.

KALAD Kas loopida pärleid sigade ette või visata sigu pärlite sekka? Mõlemad valikud on kehvad. Praegu oledki enda arvates selli-ses olukorras.

MEELELAHUTUS 19

ILM

RISTSÕNA

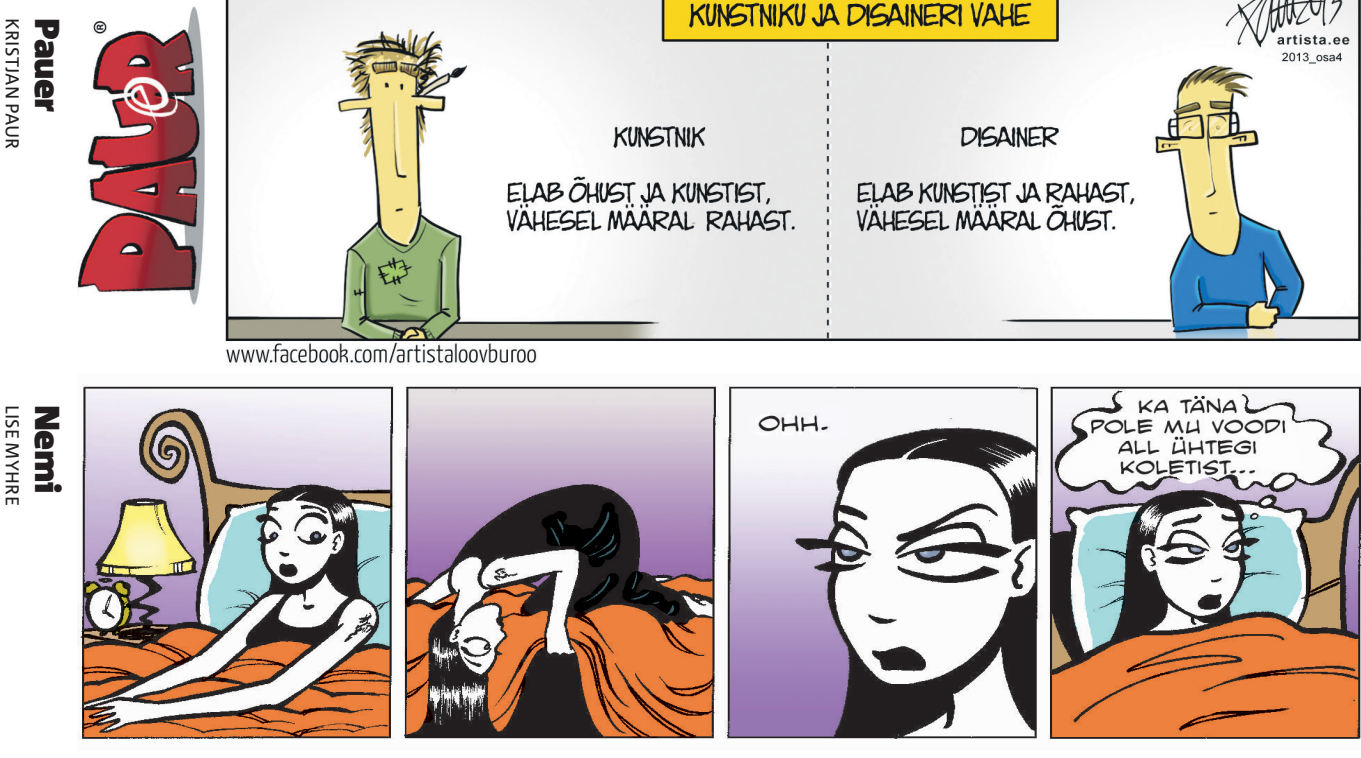
	VÄGA TAVATU	GRUUSIA RAHA	UNENÄGU, KUJUTELM	RATSA-VÄELANE ANDRES SAALI TEOS	VASTAS-TIKKU	NAISENIMI	... LOOP INSTRU-MENTAAL-TEOS	AMEERIKA-PESA-PALLUR NORD-NORD-ÖST	RAVIMI LOODUSLIK TOORAIN
MÜRENE-MISPINNAS	SEKUND	EVIMA	ÜLEAEDNE	SAALI TEOS	TIKKU	VEELUND	INSTRU-MENTAAL-TEOS	NORD-NORD-ÖST	LINN JEEMENS
C, ..., E									
OPERETT "SAVOY ..."									
POKSLIA KARLSON									
KALLIS									
...DEND-RON (alpiroos)									
ASESONA W. GOETHE DRAMA "TORQUATO ..."									
ALGORG TEREGA SARVAINEV NAHTUS-OBJEKT									
ISLAMI VAIMULIK									
... LEVANDI									
OLYMPIA-HÖBE									
OMA AJA ARKELAANI ARUSAAM									
EHK									
BARBAR									
KUUR (vene k.) LINN SUUR-BRITANNIAS									

ERKKI KÕLU PÄEVAANEKDODID

•• Vene naftapuurijate grupp organiseerib ühes Tai mereääreses hotellis korraliku joomingu: nõud pektakse kildudeks, mööbel puruks, personal visatakse basseini. Välja kutsutud politseinikel õnnestub venelased suure vaevaga jõuga maha rahustada ja oma numbritu-badesse magama panna. Seepärast magavad joomaunes mehed maha hommikul rannale paiskunud tsunami. Keskpäeval ärkab grupi juht poh melliga, läheb rõdule suitsetama ja näeb, et kogu hotelli ümbruskond on täielikult purustatud. Ta saab ühe hetkega kaineks, jagab endale

valusaid kõrvakiile ja hädaldab: „Oh, kurat! Seda me kinni maksta ei jõua!”
•• Rahvastikuteadlaselt küsitakse: „Mis asi on suurpere?” „See on perekond, kus on kolm või rohkem last.” „Aga väike pere?” „See on perekond, kus on kaks või vähem last.” „Milline on siis keskmine pere?” „See on perekond, kus on 2,2 last.”
•• IT-mees andis oma mantli teatri garderoobi, sai numbri 404 ja kartis kogu etenduse, et kui ta mantli järele läheb, ütleb garderoobitädi: „Teie mantlit ei leitud”.

SUDOKU Pappocom Lahendused ja vihjed. www.sudoku.com

SUDOKU Pappocom

	6		3		1		4	
				9				
5			4	8	2			1
9				4				7
		5	6		8	9		
2				3				6
7			8	1	9			4
				5				
	4		2		3		9	

Sudoku EPL-i veebiväljaandes
Mängi. www.epl.ee/sudoku

SUDOKU reeglid
•• Täida tühjad kohad numbritega 1 kuni 9. Numbrid 1 kuni 9 peavad esinema igas 9 veerus, igas 9 reas, igas 3 x 3 ruudus. Igas reas, igas veerus ja igas 3 x 3 ruudus võib iga number esineda ainult ühel korral.

Eelmise mängu lahendus:
9 7 2 4 6 3 5 1 8
5 8 3 9 2 1 4 6 7
6 1 4 7 8 5 3 2 9
1 6 9 5 3 4 8 7 2
7 2 5 6 9 8 1 3 4
3 4 8 2 1 7 6 9 5
8 9 6 1 4 2 7 5 3
2 3 7 8 5 6 9 4 1
4 5 1 3 7 9 2 8 6

LOODUS

Kristel Vilbaste
loodusenaine@hotmail.ee

SOOVITUS

Jüripäeva kombed

Jürituld tehti jüripäeva, 23. aprilli eelõhtul kõrgel mäe otsas. Sel õhtul tantsiti ja söödi palju, sest jüripäevast algasid sügiseni kestvad põllutööd. See on ka hea päev linnast ära maale kolida.

Jüripäeval ei tohi majast midagi välja anda. Isegi tuld ei tohi suitsule anda ega haavale sidet, ka tassikest kohvi ja koogitükki peab heale naabrile keelama. Kui miski välja antakse, siis antakse kogu aasta aina välja ja vaesus tuleb majja.

Ka lõpeb jüripäevaga huntide lambamurdmine: enne jüripäeva peab karjane loomi hundi eest hoidma, pärast jüripäeva kaitseb neid Püha Jüri.

TSITAAT

Jüripäeval seotakse magajatel Jüridel hommiku vara jalad süngi külge kinni. Jürid peavad midagi lubama, siis päästetakse nende jalad lahti.

– Vigala

NÄDALA NELI ILMAMÄRKI

- sinine rabakonn allikas,
- külmetav suitsupääsuke,
- paiselehe päikesed ja
- plusskraadid.

Rebane peab hiirejahti. Otepää kandis lund veel jagub...

Fotod: Arne Ader
(loodusemees.ee)

Tänavune aasta on tõesti tavatu. Tundub, nagu seisaks Külmaeit oma põllega keset Eestit ega tahaks kuidagi sooja Eestisse lasta.

Aga hiiresammul ta siiski taganeb ja kohe tema kannul tulevad linnud. Veel eelmise nädala alguses oli paljast maad kõigest kriipsuvõrra maantee ääres ja lõunapoolsetel metsaservadel ning kohe tulid neid musta maa triipe pidi linnud.

Esmalt läks hulgakaupa tagasi Põhjalasse mustavalgekirjuid hangeline. Siis tulid kiivitajad ja hetkeks tundus, et iga meetri järel oli üks suletutt tee ääres kevadet kuulutas. Neid oli tõesti palju. Muidugi sellepärast, et vaba maad oli vähe.

Siis juhtus midagi tavatut, mida mina oma elu jooksul veel näinud ei ole. Tulid valge-toonekured. Ja mitte nii, nagu tavaliselt, et esmalt tuleb isakurg ja siis päevase vahetega ema ning lahti läheb noka-plagistamine ja pesasättimine. Kured tulid sel aastal parvedena, Tartu lähedal oli koguni sajast linnust koosnev parv. Nägin ise, kuidas kuus toonekurge ERM-i ehituse kohal tiirutasid. Eesti Rahva Muuseumile võib see olla hea enne, küllap hakkab seal kaama palju lapsi. Aga linnuilm jaoks on asi tõesti tavatu. Õnneks on nüüd kured juba oma pesakuhilate otsas, kuid hiline kevad ei pruugi hästi mõjuda nende järelkasvule, sest süüa napib.

Sinised konnad allikavees

Konni on juba küll. Konnad on allikates. Mitu armsat sinise küljega rabakonna istus möödunud teisipäeval Kave lätte betoonrõnga sees, kuid peale pulmarüü neis konnaisandates mingit särtsu polnud. Viljandi Siniallikul ootas noorsande suur konnaneiu, sel kõigusoojasel oli päikese käes isegi veidike väledust.

Rohi on juba täis ämblikke ja ei tea kust on ilmunud ka esimesed sääsed.

Aga kui pühapäeval Pille Tamuriga Laeva rabas kevadet otsimas käisime, siis laiutas kõige paremas aprilli keskpaiga rabakonna pulmapaigas alles kõrge lumehang. Isegi mättad on veel paljaks sulamata. Tupp-villpea õiepintslikesed on end täie jõuga jääst läbi surunud, aga hallid nagu tavaliselt märtsi alguses.

Paiselehenupsud

Taimeilmas ongi kevadet veel imevähe. Üksikud paiselehed päikesepõndakutel, kuid needki ei suuda päikese puudusel kuldse palguga naerata. Vahtramahl jookseb sirinal ja pungad pakatavad kõikjal.

Lume alt välja ilmuv rohupind on tänavu hallikas. Lumi tuli sula maa peale ja andis lumeseentele võimaluse levida. Ent see rohi on juba täis ämblikke ja ei tea kust on ilmunud ka esimesed sääsed. „Tere, kevade” lapsed on juba üsna paljudes paikades näinud ka koerliblikaid. Loodusemees Val Rajasaar ütleb, et majades talvituvaid koerliblikaid nähaksegi tänavu varem, kollast ehk lapsulilikat veel eriti näha ei saa, sest tema talvituspaigad männimetsades on alles paksus lumes. Ja puugid on ärganud!

Külmetav rahvuslind

Tagasi jõudnud rändlindude rida on juba pikk. Kablis ja Rāpinas on nähtud isegi päevasooja toojat suitsupääsukest. Ja väike-lehelindki on kohal. Ka minu maja juurde jõudis eelmise nädala keskpaigas esimene linavästrik ja kuldnokk laulis reedel posti otsas. Rästad tulid parvena alles laupäeval, tore oli näha tihnitähnilist laulurästast ja kuldnokalist muusträstast.

Meie harakapere on ehitanud enneolematult tiheda pesakubu. Tea, kas see ennustab tuulist ja külma suve. Kaamerakakk Klaara on usinalt oma mune haudunud ja varsti

peaksime näha saama ka pisi-poegi. Kotkaemand on oma mune haudunud erakordse rahuga, ka siis, kui selg täiesti härmas. Nüüd peletavad ta igavust rästa soolod, sekka lööb aeg-ajalt metsvintki.

Talguid kaitsealadele?

Sel nädalal jagub kevadet veel mere äärde ja Tartu ümbruse, kus soojakraade on ehk muudest paikadest rohkem ja lindegi silmapiiril musttuhat. Kindlasti pakub vaatemängu ka Soomaal alanud viies aastaaeg, vist aegade hili-seim. Põnev oli jälgida, kuidas Sauga jõe veetase kerkis ühe ööpäevaga 146 cm ja jääpan-das pääsesid ujuma. Ja kuidas ruske rabavesi üle Soomaa teede voolama hakkas. Mis muud, kui kanuutama!

Mõningase üllatuse osaliseks saavad jalgsimatkajad, kes satuvad RMK matakaradadele. Paari aastaga, mil metsamajandajad on pidanud looduskaitsealadele rajatud matakaradasi haldama, on nad lasknud hävida palju, mis on armastusega rajatud. Nii rapast Laeva raba Suuretüki vaatlustorni ma viimasest kümnest aastast küll ei mäleta – nagu poleks sinna talve jooksul ükski haldaja jõudnudki. Äkki tuleks talgulisel appi kutsuda, kui endal jaksu pole? ●

Jääpurikad
koopasuul.
Piusa

Kiisi nõu:

Hiiva nõu toataimede ümberistutamisel

Milliseid töid teha aprillis aias?

Millist istutusmulda vajavad kaktused?

Aialeht.ee
ROHENÄPU PARIM NÕUANDJA

VASTAVAD AIALEHT.EE SPETSIALISTID!